

Çürüyen düzenin aynasında siyaset

AKP-MHP'nin icraatlarının ağır bedelini emekçiler ödüyor. Bu nedenle dinci-faşist iktidardan uzaklaşma eğilimi yaygınlaşıyor. Buna rağmen muhalefet partileri güç kazanmıyor.

s.3

Kadınların ödediği fatura büyüyor!

7244 nolu yasa emekçi kadınların yükünü daha da arttırdı. Ev köleliği ile birleşen yoğun emek sömürsü kadın-erkek tüm işçi sınıfının ortak mücadelesi olarak görülmelidir.

s.11

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2020 Özel / 22
13 Kasım 2020

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

İşçi sınıfının kölelik zincirleri kalınlaştırılmak isteniyor...

Haklarımıza ve geleceğimize sahip çıkalım!

8

Sermaye iktidarı fonlarla emekçileri soyuyor!

Saray rejiminin ve sermayenin her türlü ihtiyaçları uğruna yağmaladığı işsizlik fonu, salgında da "önlem" paketlerine kaynak olarak kullanılmaktadır.

16

ABD seçimleri üzerine

Trump'ın manifestosu, Amerika'nın yeniden harika olması gerektiği idi. Hemen tüm göstergeler başarısız olduğunu gösteriyor.

20

Burjuvazinin kullanışlı ürünleri: Irkçılık ve "İslamcı terör"

Siyasal İslam veya radikal İslam, 1970'lerde, sosyalizmin gelişmesinin önünü kesmek amacıyla ABD tarafından gündeme getirilmiştir.

Türkiye Komünist Partisi üzerine konuşma

s.12

Şili halk hareketi, tarihsel dersler ve güncel görevler

s.18

İşçi sınıfının kölelik zincirleri kalınlaştırılmak isteniyor...

Haklarımıza ve geleceğimize sahip çıkalım!

Bir yanda giderek ağırlaşan siyasal kriz, öte yanda işçi ve emekçiler içerisinde büyüyen huzursuzluk ve kıdem konusundaki hassasiyet, kıdem tazminatı hakkının gaspına dönük adım atmada AKP-MHP iktidarını açmaza alıyor. Bu nedenle, saldırı karşısında güçlü bir karşı koyuş sergilenmediği halde yasa teklifinden ilgili maddeler çıkarıldı. Süreç, sınıf hareketini ileriye taşıma bağlamında güncel sorumluluklara ayna tutmaktadır.

İşçi ve emekçilere dönük yeni saldırı başlıklarını içeren ve 16 Ekim'de TBMM Başkanlığı'na sunulan torba yasa görüşmeleri sonuçlandı. 51 maddelik yasa teklifi mecliste kabul edildi. Esnek çalışma modellerini içeren ve kıdem tazminatı hakkının gaspını da öngören maddeler ise torba yasadaki çıkarıldı. Bu saldırılar şimdilik ertelendi.

KIDEM HAKKINI GASP ETMEK İÇİN YİNE SINIFI BÖLMEME ÇALIŞTILAR

AKP iktidarı, torba yasadaki yer alan ve 25 yaş altı ile 50 yaş üstü çalışanlar için getirilmek istenen belirli süreli sözleşme uygulamasıyla, başta kıdem tazminatı hakkının gaspı olmak üzere bir dizi hak gaspının önünü açmayı amaçlıyordu.

Dünya kadar fon, tamamlayıcı emeklilik sistemi vb. isimlendirmelerle kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırmaya çalışan, ancak bu saldırıyı istediği biçimde hayata geçirmeyi başaramayan AKP iktidarı, torba yasa içerisine sıkıştırdığı esnek çalışma modelleri ile bunu gerçekleştirmeyi hedefliyordu. Bunun için de işçi sınıfını içeriden bölerek önemli bir kesiminin saldırı karşısında edilgen kalmasını sağlamak istiyordu. Belirli süreli sözleşmenin ilk etapta sınıfın geneli değil de 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanlar için getirilmek istenmesi, bu sinsi hesabın ürünüydü. Zira iktidar "kullan at" işçiliğinin yaygınlaşmasının da önünü açacak olan bu saldırı karşısında işçi ve emekçilerin bir kesiminin tepkisiz kalacağını umuyordu.

SALDIRI KAPSAMLI, EYLEMLİ KARŞI KOYUŞ İSE SINIRLIYDI

Torba yasadaki yer alan saldırı başlıkları işçi ve emekçiler tarafından belli bir tepkiyle karşılandı. Bunda yasa teklifi içerisinde kıdem hakkının gaspına dönük bir yan olmasının önemli bir rolü oldu. Zira, işçi ve emekçiler kıdem tazminatı konusunda belli bir duyarlılığa sahipler.

Ancak, kriz-pandemi ikilisinin çok yönlü faturasını döne döne ödeyen işçi ve emekçiler saldırı karşısında yine de anlamlı bir çıkış örgütleyemediler.

Bunun gerisinde elbette sınıfın verili örgütsüzlük tablosu ve sınıf hareketinin bugünkü yapısal zaafı yer alıyor. Bu belirleyici etkenleri kriz koşullarında işsiz kalma korkusu tamamlıyor. Öyle ki, bir dizi sorun karşısında tepkisi giderek artan işçi ve emekçiler, işsiz kalma korkusunu boyunlarında adeta bir zincir gibi taşıyor.

Torba yasa TBMM'de görüşülürken DİSK ve Türk-İş tarafından hayata geçirilen eylemler, saldırıyı geri püskürtme hedefinden ve bakışından hayli uzaktı. Açık ki sendikal bürokrasi böyle bir kaygı taşııyordu.

Saldırı karşısında özellikle fabrikalarda örgütlenen eylemler ise, sınıfın geneline örnek teşkil etmesi açısından fazlasıyla önemli. Çünkü, bu türden eylemler çıkışları çoğaltmak, yaygınlaştırmak ve öne çıkarmak, çok yönlü sorunlar karşısında bunalan işçi ve emekçilere çıkış yolunu göstermenin imkanlarını arttıracaktır.

SERMAYE ISRARCI OLSA DA, AKP-MHP İTTİFAKI KAYGILI

Sermaye çevreleri, krizin faturasını işçi sınıfına daha kapsamlı bir şekilde ödeyecek olan esnek çalışma modellerinin hayata geçirilmesi konusunda fazlasıyla ısrarcı. Torba yasanın temelinde bu talebe yanıt vermek için hazırlandığı da açık.

Fakat AKP-MHP ikilisi bu konuda, özellikle kıdem tazminatı hakkının gaspına dönük adım atmada çok rahat değil. Zira, bir yanda giderek ağırlaşan siyasal kriz, öte yanda işçi ve emekçiler içerisinde büyüyen huzursuzluk ve kıdem konusundaki hassasiyet, iktidarı bu konuda açmaza alıyor.

Bu nedenle, saldırı karşısında güçlü bir karşı koyuş sergilenmediği halde yasa

teklifinden ilgili maddeler çıkarıldı.

GÜN TEPKİYİ ÖRGÜTLEME VE HAREKETE GEÇİRME GÜNÜDÜR!

Bu kapsamlı saldırı şimdilik ertelense de, rejimin bundan sonraki adımlarında kapsayıcı saldırıların gündeme geleceğinden kuşku duyulmamalıdır. Dahası, saldırı paketinden söz konusu maddelerin çıkarılmasına rağmen güvencesiz çalışmanın yaygınlaşacağına, genç işçilerin sosyal güvenlik hakları ortadan kaldırılarak, kıdem ve ihbar tazminatı almalarının büyük oranda engelleneceğine dair işaretler şimdiden verilmiş durumda.

Bütünlüğü içerisinde geride kalan süreç ve ülkede derinleşen kriz tablosu, sınıf hareketini ileriye taşıma bağlamında güncel sorumluluklara da ayna tutmaktadır.

Bunlardan ilki ve öncelikli olanı, işçi sınıfı içerisinde hak arama ve haklarını koruma bilincini geliştirme perspektifi ile devrimci ajitasyonu yükseltmektir.

İkincisi, bu çaba içerisinde "İşyeri komitelerinde birleşelim, mücadeleyi yükseltelim!" şiarı ile fabrika merkezli örgütlenme ve harekete geçme çağrısını yaygınlaştırmaktır.

Üçüncüsü, çok yönlü saldırılar ve krizin ağır yüküne karşı sınıfın geneline örnek teşkil edecek çıkışlar örgütleyebilmektir. Bir grup madencinin ısrarlı ve kararlı mücadelesi yol gösterici bir örnek olarak önümüzde durmaktadır. Her türlü zorbalığa rağmen madencilerin haklarına sahip çıkması ve kararlı bir direniş ortaya koyması, örnek bir tutum olarak toplum ölçüsünde etki yaratabilmiştir.

Ve dördüncüsü, pandemi-kriz ikilisinin bunalıtığı emekçilerin karşısına, yüzünü dönebilecekleri mücadele odakları yaratabilmektir.

Bunun yolu ise yukarıda altı çizilen sorumlulukları başarılı bir şekilde hayata geçirmekten ve bu kapsamda ortaya çıkan mücadele dinamiklerini birleştirmekten geçmektedir.

Çürüyen düzenin aynasında burjuva siyaset

Burjuva düzen siyasetinin yaşadığı çürüme son gelişmelerle iyice belirginleşti. Damat bakan Berat Albayrak'ın istifası ve ardından yaşananlar, işlerin nasıl da çığırından çıktığını gözler önüne serdi. Haberini bile yapamayan bir medya, bakanın istifasına dair sözü olmayan bir hükümet, tek adam rejiminin başının ancak ikinci gün birkaç lafla geçiştirmeye çalışması... İstifa üzerine en uzun açıklamayı yapmak mafya şefi Alaattin Çakıcı'ya düştü ve "görevinden alınma devletin menfaatine ise hayırlı uğurlu olsun" dedi.

Tüm bunlar AKP-MHP rejiminin açmazlarını ve aczini ortaya seriyor ve üstüne kâbus gibi çöktükleri ülkenin halklarına karşı zerre kadar sorumluluk duymadıklarını gösteriyor. Vaazlarına "şahsım" diye başlayan kokuşmuş rejimin başı, yöneticileri, medyadaki beslemeleri bu ülkede yaşayan bir halk yokmuş gibi davranıyorlar. Toplumu "sürü" saydıkları için, ciddi bir açıklama yapma gereği duymuyorlar.

Bütün kanallar ambargo uyguladığı, Twitter hesabı da kapatıldığı için istifasını Instagram'dan yaptığı açıklama ile duyuran damat Albayrak, bozuk bir Türkçe'yle de olsa dikkate değer mesajlar verdi. Saray rejimi için "at izinini it izine karıştırdığı"nı, "Hak ve batılı ayırt etmenin zorlaştığı"nı vurgulayan istifa metni, "Cenab-ı Allah... sonumuzu hayreylesin" duasıyla noktalanıyor. Belli ki sonlarının ne olacağı konusunda endişeliler.

AKP-MHP koalisyonunun halka karşı işledikleri suçların önde gelen ortaklarından biri olan eski bakanın yaptığı bu açıklama, kokuşmuş rejimin çivisinin nasıl da çıktığı hakkında fikir veriyor.

Kapitalistlerin hizmetindeki bu rejim ne ekonomik krize, ne işsizliğe, ne yoksulluğa, ne pandemiye çözüm üretiliyor. Bundan dolayıdır ki, işçi sınıfının haklarına saldırıyor, doğayı talan etmeleri için şirketlerin hazırladığı taslakları yasa haline getiriyor, dini pervasızca istismar ediyor, faşist baskıları günden güne trmandırıyor, vb...

Tepeden-tırnağa çürümüş bu rejim buna rağmen ayakta. Sarsıcı bir toplumsal muhalefet, militan bir işçi sınıfı mücadelesi gelişemediği için, hizmette sınır tanımadıkları kapitalistlerden gerekli

desteği almayı sürdürebildikleri için bugüne kadar bunu başarabildiler. Karlarına kar kattıkları için uzun bir süredir sesleri koltuğuna oturan bakanı ile Merkez Bankası'na yeni atanan başkanı kutlayarak varlıklarını hissettirdiler. TÜSİAD adına yapılan açıklamada, elbette öncelikle, iktidarın "yapısal reformlar" konusundaki kararlılığını sürdürmesi istendi. Her zaman yaptıkları gibi, "laik, demokratik, sosyal-hukuk devleti" vurgusu da eksik etmediler.

"At izinini it izine karıştırdığı" bir rejim altında geniş emekçi kitleler sürekli yoksullaşırken, işsizlik had safhaya ulaşırken, onlar çürüyen ve kokuşan bu düzenin egemenleri olarak "memnun ve iyimser" içerikli açıklamalar yapmayı sürdürüyorlar.

Muhalefet partilerinin durumu da pek parlak değil. AKP-MHP iktidarı düzen muhalefetini de kendisine benzetti. Kural-ilke tanımayan saray rejimi muhalefet partilerine keyfi bir şekilde olmadık sıfatlar yüklüyor. Daha "terbiyeli" bir üslup kullanan düzen muhalefeti de, AKP-MHP iktidarını birçok konuda eleştiriyor. Ama rejimin hassas noktalarına dokunmaktan özenle kaçınıyorlar. Ne fetihçi dış politikaya bir itirazları var, ne şirketlerin doğayı talan etmesine bir şey diyorlar, ne işçi sınıfına köleliğin dayatılmasına karşı bir şey yapıyorlar. Bu tutumları elbette kitle-

lerin gözünden kaçmıyor, düzen siyasetine güvensizlik günden güne artıyor.

AKP-MHP'nin icraatlarının ağır bedelini emekçiler ödüyor. Bu nedenle dinci-faşist iktidardan uzaklaşma eğilimi yaygınlaşıyor. Buna rağmen muhalefet partileri güç kazanmıyor. Zira temel sorunlara karşı tutum konusunda rejimle aynı safta yer alıyorlar.

Emekçilerin sorunlarına ve istemlerine yanıt verecek vaatlerden uzak duran partilerin iç bütünlükleri sarsılıyor. Olağan koşullarda seçim kazanma şansı olmayan dinci-faşist rejim, muhalif partileri bu zaafı üzerinden zayıflatma imkanı buluyor.

Tek adam rejimi parti içinde de geçerli olduğu için, AKP'den iki parti çıkmış bulunuyor. Faşist parti daha önce parçalanmış, içinden İyi Parti çıkmıştı. Düzen siyasetindeki parçalanma muhalefet partilerine de sirayet ediyor. Oy desteği eriyen saray rejimi İyi Parti'yi "yerli ve milli" ilan edip, "eve dön" çağrısı yaptıktan sonra partide tasfiyeler başladı. Önde gelen isimler birbirine düştü.

Çalkalanma dinci-sağcı cenahla sınırlı kalmadı. Düzen solu CHP'de de benzer bir rüzgar esiyor. Muharrem İnce'nin başını çektiği hareketin partileşeceği söyleniyor. Cumhurbaşkanlığı seçiminde aldığı tutumla çapsız bir politikacı olduğunu ispatlayan İnce, şimdiden saray beselemesi medyanın ekranlarında boy göstermeye başladı. Yanı sıra, eski Şişli

Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül'ün de parti kuracağından söz ediliyor.

Düzen siyaseti cephesindeki bu perişanlık, kapitalist sistemin içinde debelendiği ekonomik-mali-sosyal krizin siyaset alanına yansımalarıdır.

Düzen siyaseti için esas olan kapitalizmin sömürü çarklarının dönmeye devam etmesini sağlamaktır. Krizleri aşmak için değil, yönetmek için çabalıyorlar. Emekçiler isyan edip krizlerin faturasını ödemeyi reddedene kadar onlar için de "işler yolunda" sayılır. Yine de "toplumsal patlama" korkusu yakalarını bırakmıyor.

Kapitalist düzenin işsizlik, sefalet, yıkım, savaş dışında emekçilere sunabileceği bir şey olmadığı gibi, siyasi temsilcileri olan partilerin de vadedebileceği bir şey kalmamıştır. Bundan dolayıdır ki, işçi sınıfı ve emekçilerin öfke ve tepkisi giderek büyüyor. Ancak, düzen siyasetinin kuyruğuna takılmamak, sarayın noteri gibi çalışan parlamentoya umut bağlamamak, düzenden sorunlara çözüm bekleme vehminden kurtulmak büyük bir önem taşıyor. Büyüyen öfkenin bilinçli, örgütlü ve hedefli bir mücadeleye dönüşmesi, emekçiler için siyasi çıkış yolunu da açacaktır. Sorunları çözmenin, insanca-onurlu bir yaşamı kazanmanın tek yolu, "sınıfa karşı sınıf eksenli" örgütlü mücadeleyi geliştirip büyütmeektir.

Din taciri rejiminin “fikri iktidar” arayışı

Sermaye düzeninin 18 yıldır dümeninde oturan AKP iktidarı, salgının ve krizin derinleştiği çok yönlü sorunlar içerisinde debelenmektedir. Emekçilere ağır bir sömürü ve sefalet dayatılarak, sınırsız yağma ve talanla yürütülmeye çalışılan düzenin gemisi dört bir tarafından su almaktadır. AKP iktidarı kapsamlı sorunlarla boğuşmakta, işçi ve emekçiler başta olmak üzere tüm topluma dayattığı çözümsüzlükle ülkeyi içine sürüklediği bataklıktan çıkış yolları aramaktadır. Dışarıda “yeni Osmanlı” heveslerin yön verdiği savaş ve saldırganlığa dayalı yayılmacı politikada artık iflas bayrağı çekilmiş durumdadır. Berat Albayrak’ın istifasını zorunlu hale getiren ekonomik kriz batağı ise ülkeyi çöküşün eşiğine getirmiştir. Kapitalizmin küresel bunalımının da şiddetlenmesiyle, işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarını daha da ağırlaştıracak saldırıların düğmesine basılması rejim açısından zorunlu hale gelmiştir. Bu da işçi sınıfı ve emekçiler için geleceksizlik ve güvencesizliğin daha da katlanılmaz boyutlara ulaşacağı anlamına gelmektedir.

İçeride ve dışarıda tam bir çıkmaz yaşanırken, AKP şefi Erdoğan İbni Haldun Üniversitesi Külliyesi açılış töreninde yaptığı açıklamada, ideolojik hegemonyalarını güçlendirmeyi hedeflediklerinin işaretlerini vermişti. Erdoğan, “Gerçek iktidarın fikri iktidar olduğunu gayet iyi biliyoruz. Genç bir nüfusa sahibiz ama

medeniyet tasavvurumuzu hayata geçiremiyoruz. Fikri iktidarımızı hâlâ tesis edemediğimiz kanaatindeyim” ifadelerini kullanmıştı. Ardından dinci-gerici rejim “fikri iktidarını tesis etmek için” yeni bir adım daha attı. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü’ne bağlı “Yeni Sanat Vakfı” kuruldu.

Saray rejimi bugüne kadar kültürel iktidarını güçlendirmek hedefiyle dinci-faşist ideolojiyi özellikle genç nesillere empoze edebilmek için her türlü yol ve yöntemi kullandı. Eğitim piyasalaştırıldı, özel eğitim kurumlarının büyük bölümü tarikat ve cemaatlerin hizmetine verildi. Sermaye ve tarikat-cemaat sarkacında çok yönlü bir çıkar ilişkileriyle gençlik başta olmak üzere tüm toplum kuşatma altındadır. Kültürel iktidarlarını inşa etmek için uzun yıllardır, Ensar ve Türgev gibi vakıfların da şemsiyesi altında icra-

atlarını kesintisiz bir şekilde sürdürmektedirler. Bu tür tarikat ve cemaatlerle içli dışlı eğitim kurumlarında, derneklere, yurtlarda çocuğa yönelik istismar ve şiddet de arkası kesilmeksizin sürmektedir. Bu çürümüşlük, iktidarın yollarının nasıl bir gerici zihniyetle döşendiğini de göstermektedir.

Bu adımlarla hedeflenen, düşünmeyen ve sorgulamayan, biat etmiş bireyler yetiştirerek, kapitalizmin dışlilerinin arasında onları sınırsızca sömürmek, bu sayede kurulu iktidarlarını ayakta tutmaktır. “Yeni Sanat Vakfı”nın yönetiminde saray rejiminin sözcüsü İbrahim Kalın’ın ve Kalyon Holding Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Kalyoncu gibi yandaş sermaye çevrelerinden isimlerin bulunması, “fikri iktidar”ın nasıl kurulmaya çalışıldığını göstermektedir.

Sermaye iktidarının fiziki ve ideolojik

zor aygıtlarını tekelinde tutan AKP, buna rağmen toplumda büyüyen hoşnutsuzluğu kontrol altına almayı başaramamaktadır. AKP-MHP rejiminin toplumsal meşruiyetini yitirmeye başlamasıyla birlikte “rıza”ya dayalı yöntemler her geçen gün etkisini yitirmektedir. Dinci-gerici örgütlenmelerin ulaşamadığı, “Osmanlı Ocakları” vb. faşist militarist çeteler eliyle dönüştüremedikleri kitleleri şimdi yeni kurdukları vakıflarla uyuşturma çabasıdadır. Zira kendileri lüks içinde yaşayıp salgını ve krizi fırsata çevirirken, milyonları din istismarıyla teslim almanın sınırına dayandıklarının bilincindedir. Saltanatlarının yıkılacağı korkusuyla yeni adımlar atıyor, fikri iktidarlarını güçlendirmeye çalışıyorlar.

Sermaye iktidarı Covid-19’a karşı önlemlerden ekonomik krize, işsizlik ve depremin yıkımına kadar tüm sorunlar karşısında tam bir acz içindedir. AKP iktidarının “fikri iktidarını tesis etme” hedeflerini bir kez daha dile getirmesi, bu doğrultuda yeni vakıf kurması, yalan ve aldatmacaya, dinci ve milliyetçi söylemlere dayalı politikalarının etkisini arttırmak için yeni saldırılara hazırlandığına işaret ediyor. İşçi ve emekçiler bu politikaları boşa çıkarmalı, sermayenin diktatörünün ve diktatörlüğünün gerici tahakkümüne ve ideolojik-kültürel kuşatma hamlelerine karşı mücadeleli yükseltmelidir.

Türkiye’deki medyanın %95’inden fazlası saray rejiminin borazanlığını yapıyor. Yani AKP-MHP rejimi aktroller dışında bir medya ordusu besliyor. Bu ordunun özelliği hiçbir kural, değer, ilke, yasa tanımadan yalan/asparagas haber yapmasıdır. Gerçekler onları zerre kadar ilgilendirmez. Gazeteciliğin en basit kurallarına bile uymak gibi bir dertleri de yok. Tam bir besleme ordusu.

Saray rejimi ele geçirme, el koyma, satın alma, rüşvet/mevki dağıtma, tehdit, şantaj gibi sayısız iğrenç yöntem kullanarak bu orduyu oluşturdu. Emekçilerin sırtından sızdırılan milyarlar bu ordunun finansmanı için harcanıyor. Orduyu kuran T. Erdoğan’la müritleri, yine de bu beslemelerden yeterince memnun değiller. “Kültürel hegemonya” kuramamanın çaresizliğiyle çırpınan AKP

Yandaş medyanın sefaleti

şefi, medyanın bu konuda yeterince etkili olmadığını geçen hafta itiraf etmişti.

Tek merkezden yönetilen bu beslemelerin sefaleti, Türkiye tarihinde görülmemiş bir noktaya ulaştı. Haziran direnişi patlak verdiğinde penguen belgeseli yayınlayan bu beslemeler ordusu, sarayın damadı Maliye Bakanı B. Albayrak’ın istifa haberini yapamadı. Dinci medyanın önde geleni Yeni Şafak, haberi ancak 17 saat sonra girebildi.

Dünya medyasının gündemine giren bir haber, hatta bazı yorumlara vesile edilen bir olayın, Türkiye’deki medyanın %95’i haberini bile yapamadı. Gazeteci diye geçinenler adına utanç verici

olan bu kepezeliğin nedenini tahmin etmek güç değil elbet. Zira hayatın her alanında olduğu gibi beslemeler, ancak velinimetlerinin istediklerini yapar, izin verdikleri kadar konuşabilirler. Medya söz konusu olduğunda bu güdümlülük bazen en değme beslemeleri bile rahatsız ediyor olmalı. Çünkü dünya gündemine giren bir konu hakkında haber bile yapamamak, ortada gazeteci değil, ipleri sarayda olan bir tasmalılar ordusu olduğunu dünya-aleme gösteriyor.

Görüne o ki, sarayın karanlık dehlizlerindeki telaş, medyadaki tasmalılara direktif verme işinin ihmal edilmesine neden olmuş. Zira sorun sadece iflastaki

ekonominin başındaki damadın istifasından ibaret değil. Rejimin efendilerini tedirgin eden şey, saltanat klanı içinde yaşanan iç çatışmaların olduğu boyuttur. Beka sorunuyla malul olan saray rejiminden talimat gelmediği için ne diyeceğini bilmeyen tasmalı gazeteciler, mecburen sus-pus oldular.

Sarayın borazanlığını yapan medya ordusu ‘dut yemiş bülbül’ misali susarken, olay Türkiye’nin ilişkili olduğu batı medyasının manşetlerindeydi. Bu olay yandaş medyanın nasıl bir sefalet içine itildiğini, rejim için kalem oynatanların gazeteci değil kelimenin gerçek anlamında bir ‘tasmalılar ordusu’ olduğunu bir kez daha dünya-aleme gösterdi. Tek merkezden yönetilen bu beslemelerin sefaleti, Türkiye tarihinde görülmemiş bir noktaya ulaştı.

Pervasızlığın dipsiz çukurundalar!

İzmir depreminin üzerinden günler geçti. Depremde en az 115 insan hayatını kaybetti, bini aşkın insan ise yaralandı. Kurtarma çalışmalarının sonlanmasıyla "mucize" haberleri sona erdi ve yaşanan facianın nedenleri üzerine sorular daha yüksek sesle dile getirilmeye başlandı. Deprem vergilerinin nerede olduğu, emekçilerin neden bu "kader"e mahkûm edildiği, denetimlerin neden yapılmadığı vb. sorular öne çıkmaya başladı.

Toplumsal dayanışmanın yükseldiği bu süreçte dahi doğal afetten politik rant devşirmeye uğraşan, düşmanlığı körüklemeye çalışan dinci-faşist iktidarın bu sorulara verebileceği makul bir yanıt bulunmuyor. Deprem vergileri sorulduğunda "duble yollar ne ile yapıldı sanıyorsunuz" cevabını verme aymazlığını gösteren, deprem toplanma alanlarına bile AVM diken, müteahhitler çetesini palazlandıran AKP, her çıkışsızlığında olduğu gibi yine muhalefete yükleniyor. Yıllardır iktidarda olan kendisi değilmişcesine AKP şefi pervasızca sağa sola saldırıyor. Oysa bizzat kendisi İstanbul için "Biz bu kente ihanet ettik" sözleriyle, gerçekleştirdikleri talanı itiraf etmişti.

Bugün derinleşen açmazlarının etkisiyle, depremin yol açtığı yıkımdaki

sorumluluklarını örtbas etmeye çalışan Erdoğan, İzmir Depremi'nin yarattığı yıkıma karşı 1939'da gerçekleşen Erzincan Depremi'ni örnek gösterdi. "Erzincan Depremi sırasında CHP sözcüsünün dedesi İçişleri Bakanı'ydı" diyerek yine kitlelerin aklıyla alay etti. Tıpkı Soma Katliamı'nın ardından, 1800'lerde Avrupa'da meydana gelen maden kazalarını örnek vermesi gibi...

Konuşmasının devamında "CHP, bu depremde enkaz altında kaldı" diyen Erdoğan "yatay mimariyi" savunduğunu da iddia etti. Oysa İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı olduğu 1994'ten bu yana İstanbul'da yüksek binaların hem sayısı hem de yükseklik ortalaması arttı. İnşaat alanında küresel bir kaynak olan Emperos'un verilerine göre, AKP'li belediye başkanlarının yönetiminde olduğu 14 yıllık dönemde İstanbul'da 1.075 adet "47 metre veya daha uzun" bina yapıldı. AKP öncesi 80 yıllık zamanda bu sayı 2.023 idi.

SUÇLU HEP EMEKÇİLER!

Erdoğan yaptığı açıklamalarla kendilerini aklamaya çalışırken, başta faşist şef Devlet Bahçeli olmak üzere iktidarın diğer sözcüleri bu rezilliği bir üst boyuta

taşıldılar. Depremin yol açtığı yıkımın sücunu yine emekçilere yüklemeye kalktılar. Bahçeli İzmir depremi üzerine yaptığı konuşmada "Keşke çürük binalarda oturmaya..." dedi. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum "Riskli binalarda oturmamalı" çağrısı yaptı. AFAD başkanı Mehmet Güllüoğlu "Sağlam bina hayat kurtarır" diyerek, emekçilere sağlam binalarda oturmalarını tavsiye etti. Mersin Akdeniz Belediyesi'nin AKP'li başkanı Mustafa Gültak ise, "Her şeyi devletten beklemeyin, biraz para verip sıfır ev alın" dedi.

Yağma, talan, soygun ve rant düzeni kurarak açlık, yoksulluk ve işsizlik belasıyla emekçilerin yaşamını cehenneme çevirenler, kağıttan kuleler gibi yerle bir olan apartmanlara "sağlam" belgesi verenler bunları söylüyorlar.

Bu sözler, toplumsal meşruiyetini kaybeden, tabanını tutabilmek için kin ve nefret pompalamaktan başka yol bulamayan AKP-MHP blokunun acizini

gösteriyor. Dinci-faşist rejim çarpıtma ve yalanlarla politika üretme çabasından vazgeçmiyor.

Pandeminin derinleştirdiği ekonomik krizin yükü sırtına yıkılan, bir yandan salgınla diğer yandan açlık, yokluk ve işsizlikle mücadele etmek zorunda bırakılan, doğal afetler karşısında ölümü "kader" görülen işçi ve emekçiler bu yalan rüzgarına daha fazla katlanmamalıdır. Yaşam alanlarımızı talan eden, emeğimizi azgınca sömüren, ülkemizin tüm kaynaklarını sınırsızca yağmalayan, ölümü ise "kader-fıtrat" olarak göstererek bizimle alay eden iktidara karşı birlik olup haklarımızı, onurumuzu, geleceğimizi savunmalıyız. Unutmayalım ki, iktidara bu cüreti veren bizim yalnızlığımız ve sessizliğimizdir. Haklarımız için birlik olup ayağa kalktığımızda, arsızlıkta ve yalancılıkta sınır tanımayan bu düzenin efendileri ile onların siyasi temsilcilerini tarihin çöplüğünü göndermeyi başarabileceğiz.

Y. ZEHRA

Yaşanabilir dünya için tek yol sosyalizm!

luluklarını topluma yüklüyorlar. AKP'li Mersin Akdeniz Belediyesi Başkanı Mustafa Gültak, emekçileri "sığındıkları eve baktırmamak"la suçlayıp, "Her şeyi devlet mi yapacak? Cebimizden de biraz para verip sıfır bir ev alacağız" deme arsızlığını gösterebiliyor.

AKP şefi Erdoğan ise son derece gülünç rakamlar olan "devletin yaptığı yardımlardan" övünçle bahsediyor. Tıpkı Elazığ depreminde yıkılan binaların yenilerini yapacakları sözünü verdiği gibi İzmir'de de aynı sözü veriyor. Ancak verilen sözlerin tutulmadığı ortada. Elazığ Depremi'nin üzerinden yaklaşık 9 ay geçmesine rağmen 5 bin 24 deprem konutundan sadece 446'sı depremezdelere teslim edildi. Hala binlerce kişi çadır ve konteynerlerde yaşıyor.

Başta Erdoğan olmak üzere sermaye iktidarının sefahat içerisinde yaşa-

yan şefleri, depremin yıkıcı etkilerinin sorumluluğunu halka yüklemeye çalışıyorlar. Oysa deprem gibi doğal afetlerin yıkıcı sonuçlar yaratmasının önüne geçmek, bunun için gerekli tedbirleri almak bizzat siyasal iktidarların sorumluluğudur. Örneğin, binaların sağlamlığının ölçülmesi, deprem toplanma alanlarının gerekli donanım ve koşullara sahip olması, en önemlisi de deprem önlemleri için gerekli bütçenin ayrılması gerekmektedir. Ancak depreme bütçe ayırmak bir yana toplanan deprem vergilerinin nereye harcandığı dahi bilinmemektedir. Deprem için gerekli önlemler alınmadığı gibi, imar afları çıkarılarak, çürük binalara "hasarlı olmadığı" belgeleri verilerek, deprem toplanma alanları imara açılarak vb., emekçilerin yaşamı hiçe sayılmaktadır.

Yağma ve rant uğruna uygulanan po-

litikalar depremin ardından da yeni örneklerle sürüyor. Örneğin İzmir depremi sonrası oluşturulan hasar tespit birimlerinde yer almak isteyen İzmir TMMOB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü tarafından reddediliyor.

Türkiye'de yaşanan her ciddi deprem öncesi ve sonrasında bilim insanlarının ihmallere ve yapılması gerekenlere dikkat çeken açıklamalarına kulak tıkıyor. Böylelikle her depremde aynı yıkım yaşanıyor.

Sermayenin sınırsız birikimine, doğanın talanına ve insanın sömürsüne dayalı kapitalist sistem var olduğu sürece, her doğal afetin birer büyük felakete dönüşmesi tehdidiyle karşı karşıya olacağız. Depremlerin öldürmediği, doğanın yıkıma uğratılmadığı, insan yaşamının merkeze konulduğu bir sistem yaratmak tek çıkış yolumuz. Böyle bir yaşam ancak sosyalizmde mümkündür. Ancak sosyalist toplum düzeni yaşanabilir bir dünya yaratabilir.

P. SEVRA

'99 Marmara Depremi, Van, Elâzığ, İzmir depremleri ve daha niceleri... Doğal afet olan deprem, daha fazla kâr ve rant uğruna insan canının hiçe sayıldığı kapitalist sistemde yıkıcı bir felakete dönüşüyor. Rüşvet ve yolsuzluğa batmış sermaye devleti, sermayenin kâr mantığına uygun rantçı ve talancı zihniyetiyle hiçbir yasa, yönetmelik vb., tanımıyor. Deprem için gerekli önlemleri almayan sermaye iktidarı, '99 Marmara Depremi sonrası toplanan 35 milyar dolar tutarındaki deprem vergisini ise rant ve talan uğruna harcıyor.

Depremin yaşandığı bölgelere giden devlet bürokratları, timsah gözyaşları eşliğinde şov yapıyorlar. Öyle ki, İzmir depreminde Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli enkaz halindeki bir evin üzerine çıkarak, enkaz altında kalan biriyle konuşan görevlinin elinden telefonu alıp konuşabiliyor.

Dahası, depremin ağır faturasının sorumluluğunu, yani kendi sorumsuz-

Yandaş medyanın Amerikan seçimleri tutarsızlığı

Trump'ı geride bırakan Demokrat Parti adayı Biden artık ABD'nin yeni başkanı. Bir dizi tartışmaya konu olan seçimlerde Amerikalı işçi ve emekçiler "kötünün iyisini" seçmeye mahkûm edildi.

Biden'in kazanmasıyla estirilen zafer havasının ve iyimser tablonun çok geçmeden dağılacağı deneyimler üzerinden biliniyor. ABD'nin, başkanlık koltuğuna oturan zat tarafında yönetilmediği ve Amerikalı işçi ve emekçilerinin sorunlarının çözümünün bu koltuğa bağlı olmadığı bir gerçek. Bu süreçte Cumhuriyetçi-Demokrat çekişmesine taraf edilen işçi ve emekçilerin bundan sonra tutacakları yolu ise önümüzdeki günler gösterecek.

Biden'in seçim kampanyasında kullandığı "umudunu koru" sloganıyla öne sürdüğü sahte hayaller Amerikan medyası aracılığıyla bombardıman edilirken, Amerikalı emekçiler seçimler üzerinden manipüle edildi. Bu süreçte Türkiye'de de yandaş medya üstüne düşen görevi "layıkıyla" yerine getirdi. Saray borazanı medyanın ilkesizliğinin ve tutarsızlığının yeni örnekleri yaşandı.

BİDEN TUTARSIZLIĞI: SEÇİM ÖNCESİ VE SONRASI

Emperyalist sistemin merkez üssü olan Amerika'da gerçekleşen seçimler tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de temel gündemlerden biri oldu. Her gündem gibi Amerikan seçimlerini de Erdo-

ğan'ın şahsiyle bağlantı kurarak işleme geleneğine uygun davranıldı.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Erdoğan'ın milliyetçi şovları ile Trump karşıtlığı yapan, Erdoğan'ın Trump'ın eteklerine kapanması ile bu kez Trump'ı yerlere göklere sığdıramayan yandaş-tetikçi medya, Erdoğan kadar bu fiilin gayretli öznelere. Erdoğan'ın dış siyasetteki her U dönüşüne büyük bir uyum ile eşlik etmesini bilen yandaş medya, ABD seçimlerinden de aynı performansı gösterdi.

Biden'in bir yıl önceki bir konuşmasını Ağustos ayında gündeme taşıyarak, onun seçilmesi durumunda yaşanacaklar hakkında felaket tellallığına soyunmuştu. Biden'in Türkiye karşıtı olduğu, Türkiye'nin Suriye politikasına sıcak bakmadığı, Ayasofya'nın müze olarak kalmasını istediği gibi bir dizi başlık üzerinden, Biden'in seçilmesinin "Amerikan-Türkiye ilişkilerini kötü etkileyeceği" öne sürülmüştü. Bunlar, AKP'nin dış politikasının ABD emperyalizminin onayından geçmesinin zora gireceği endişesinin dışavurumu.

Bunların yanı sıra, Trump karşıtlarının Erdoğan'ın iktidarını zora sokmak istediği vurgulandı. Trump-Erdoğan arasındaki "yakın ilişki"nin Türkiye'ye açacağı kapılar ile Biden'in başkanlığının kapatacağı kapılar üzerine uzun uzun yazıldı-çizildi, vb...

Seçim sonuçlarının ardından tetikçi

medya da AKP şefi gibi Biden'ı yeniden keşfetti. Erdoğan'ın Biden'a gönderdiği tebrik mesajında, onun Obama'nın başkan yardımcılığını yürüttüğü döneme atıfta bulunularak, ilişkilerin güçlenerek sürmesi temennileri dile getirildi. Yandaş medyada ise, Türkiye'de Biden taraftarlığını yapan muhalif kesimin Erdoğan'ı bitirmek için bu yolu tuttuğunu, ancak Biden'ın Erdoğan'dan çekinerek Türkiye karşıtlığını yumuşatacağını ileri sürenler oldu.

Biden'in Erdoğan'dan özür dilediği "hatırlatıldı." Onun Türkiye karşıtı söylemlerinin "salt oy kapmayı" amaçladığı, Amerika'daki seçmen profilinden kaynaklanan "siyasi bir taktik" olduğu savunuldu. 2016 yılında Biden'ın Türkiye ziyaretinde çekilen Erdoğan-Biden ikilisinin kucaklaşma karesi tekrar gündeme geldi.

Biden'ı seçimler öncesinde yerin dibine batıran yandaş medya, Biden-Erdoğan yaklaşmasının hayallerini kurmaya başladı. Düne kadar "dost" olan Trump'ın kötü icraatları bir anda hatırlandı. Siyonist İsrail'e destek verdiği, ABD büyükelçiliğini Kudüs'e taşıdığı üzerinden "düşman Trump"a dönüştürüldü. Oysa bu kirli icraatlar Trump yönetimi tarafından iki yıl önce hayata geçirilmişti ve yeni "normalleşme" hamleleriyle devam ediyordu. Trump'ın Erdoğan'ı aşağıladığı mektup da Trump karşıtlığı için raflardan indirildi.

ÇIRPINIŞLAR BOŞUNA

Faaliyetlerini Erdoğan güzellemesi üzerine kuran yandaş medyanın Amerikan seçimlerine yaklaşımı ilkesizliğin ve omurgasızlığın ibret verici bir örneği oldu. AKP'nin hezimete uğrayan dış politikalarının Erdoğan şovları ile süslenecek kitlelere sunulması, AKP'nin sallanan koltuğunu koruma çabalarından yalnızca biridir. ABD emperyalizmine göbekten bağlı olan ve özellikle Ortadoğu'da taşeronluk görevini yerine getiren AKP için ABD ile ilişkiler varlık yokluk meselesidir. ABD icazeti olmadan adım atamayan Erdoğan, kitlelerin ABD'ye karşı öfkelerini istismar etmek için arada bir esip gürlense de, ABD başkanlığında oturan zatın eteklerine her daim yapışmak durumunda kalmıştır. Saray rejiminin tetikçi medyasının "ABD'ye kafa tutan Erdoğan" demagogileri bu gerçeği gizlemeye yetmemektedir.

Nasıl ki Amerikalı emekçilerin biriken öfkesi seçim süreci boyunca Trump-Biden taraflaşması ile yatıştırılmaya çalışıldıysa, Türkiyeli işçi ve emekçilerin sefalet, açlığa, işsizliğe karşı biriken öfkesi de "Türkiye karşıtı Biden" ya da "Türkiye'yi bitirmeye çalışan dış mihraklar" çarpıtmasıyla yükseltilecek milliyetçi histeriyle yatıştırılmaya çalışıldı. Elbette bu çaba her gündem üzerinden sergilenmektedir. Amerikan seçimleri bunun son örneği olmuştur.

Emperyalist efendilere tebrik ve teşekkür

Emperyalist efendilerine sadık AKP-MHP rejiminin ABD başkanlık seçimleriyle ilgili açıklamasının resmi sonuçların ardından yapılacağı öne sürülmüştü. Seçimler henüz resmen sonuçlanmadan AKP şefi Tayyip Erdoğan, seçimi kazanan Joe Biden'ı tebrik etti, eski "müttefik" Donald Trump'a da teşekkür mesajı ilettili.

Biden'a "Sayın Seçilmiş Başkan" diye seslendiği mesajında Erdoğan, "ABD-Türkiye ilişkilerinin köklü temellere dayanan stratejik niteliği" olduğuna vurgu yaptı. Bu kapsamda "ilişkileri geliştirme, güçlendirme, yakın çalışma hususunda da kararlı olduğumu" tekrarladı. Mesajda şu ifadeler yer aldı:

"Seçim sonuçlarının, dost ve müttefik Amerika Birleşik Devletleri halkı için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Başkan

Yardımcılığınız sırasında da birçok vesileyle görüştüğümüz gibi, Türkiye-ABD ilişkileri köklü temellere dayanan stratejik bir nitelik taşımaktadır. Günümüzde küresel ve bölgesel düzeyde karşılaştığımız sınamalar, ortak çıkarlar ve değerlere dayalı bu ilişkilerimizi daha da geliştirmemizi ve güçlendirmemizi gerekli kılmaktadır. Önümüzdeki dönemde ABD Yönetimiyle bu doğrultuda yakın çalışma hususundaki kararlılığımızı tekrarlıyor, ülkelerimiz arasındaki güçlü işbirliği ve müttefiklik bağının bugüne kadar olduğu gibi gelecekte de dünya barışına hayati katkılar sunmaya devam edeceğine inanıyorum. Seçim başarınızı tebrik ediyorum, Amerika Birleşik Devletleri halkı-

nın barış ve refahı için en içten dileklerini iletiyorum."

TRUMP'A TEŞEKKÜR

Seçimleri kaybeden Donald Trump'a da mesaj gönderen Erdoğan, "Başkanlık döneminizde, Türkiye-ABD ilişkilerinin ortak çıkar ve değerlerimiz temelinde gelişmesi için ortaya koyduğunuz samimi ve kararlı vizyon için teşekkür ederim" dedi. Erdoğan'ın Trump'a "Sayın Başkan" diye hitap ettiği mesajda şu ifadeler yer aldı:

"Ülkenizde gerçekleştirilen seçimlerin, dost ve müttefik Amerika Birleşik Devletleri halkı için hayırlı olmasını te-

menni ediyorum.

Resmî seçim sonuçları ne şekilde tecelli ederse etsin, son dört yıllık Başkanlık döneminizde, Türkiye-ABD ilişkilerinin ortak çıkar ve değerlerimiz temelinde gelişmesi için ortaya koyduğunuz samimi ve kararlı vizyon için teşekkür ederim.

Ülkelerimiz arasındaki tarihi dostluk, ortaklık ve müttefiklik ilişkilerinin bu güçlü zemin üzerinde daha da ilerletilmesi karşılıklı çıkarlarımızın bir gereği olup, Türkiye olarak önümüzdeki dönemde de bu yönde her türlü çabayı sarf edeceğimizden emin olmanızı isterim.

Bu vesileyle, her zamanki sıcak dostluğunuz için bir kez daha içtenlikle teşekkür eder, Amerika Birleşik Devletleri halkının barış ve refahı için en içten dileklerimi iletirim."

Eğitimde kaos büyüyor...

Yaşamlarımız tehlikede!

Mart ayından bu yana devam eden Covid-19 salgınına karşı alınan göstermelik önlemlerle salgın kontrol altına alınamıyor. Hasta sayısı ve yaşamını yitiren insan sayısı artmaya devam ediyor. Sermaye devletinin dümeni tutanlar, salgını kontrol altına almak değil kapitalizmin çarklarını çevirmek derdindedir. Binlerce işçinin çalıştığı fabrikalarda doğru dürüst önlem alınmaması, yüzeysel önlemlerle yüz yüze eğitime başlayan sınıfların sayılarının artırılması, sermaye devletinin salgını kontrol almak yerine kâr odaklı düşündüğünü ortaya koyuyor.

Gerekli önlemlerin alınmadığı salgın süreci eğitim alanında tam bir kaosa yol açtı. Mart ayından Haziran sonuna kadar verilen uzaktan eğitimde milyonlarca emekçi çocuğu aksaklıklarla karşılaştı. Bu nedenle milyonlarca öğrenci eğitim hakkından mahrum kaldı. Salgın sürecinin eğitim alanındaki ilk dönemi böyle kapandı.

Yeni eğitim dönemi, "uzaktan eğitim mi yüz yüze eğitim mi" tartışmaları ile açıldı. İlk olarak 31 Ağustos'ta ilkököl, ortaokul ve liseler için uzaktan eğitime başlandı. 21 Eylül'de ise anasınıfları, 1. sınıflar ve 12. sınıflar için yüz yüze eğitim uygulamasına geçildi. Yeterli önlemlerin alınmamış olması nedeniyle onlarca okulda koronavirüs vakası tespit edildi, yüzlerce öğrenci ve eğitim emekçisi karantinaya alındı. Bu süreçte Eba sisteminde yaşanan sorun üzerine eğitim hakkıyla adeta

alay eden açıklamalar yapıldı. Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, uzaktan eğitim sisteminde yaşanan aksaklıklar için, "Bu bizim sevindirici bir haber, bu yoğunluk bize Eba sistemine olan yoğun talebi gösteriyor" deme arsızlığını gösterebildi. Bu açıklama, AKP-MHP iktidarının, sorumlusu olduğu kaosu çözmek gibi bir derdinin olmadığını bir kez daha gözler önüne serdi.

Salgın sürecinde eğitim hakkının gasp edildiğine dair veriler MEB'in sunduğu istatistiklere de yansdı. Buna göre, 21 Eylül ve 30 Ekim tarihleri arasında uzaktan eğitime ulaşabilen öğrenci sayısı 11 milyon 240 bin 167 oldu. Halihazırda Türkiye'de 18 milyon 241 bin 881 öğrenci varken sadece 11 milyon öğrencinin

eğitime ulaşabilmesi, 7 milyona yakın öğrencinin eğitim hakkının gasp edildiğinin kanıtı oldu.

Eğitim sorunu artık "ölümler"le birlikte gündem olmaya başladı. Bunun ilk örnekleri, uzaktan eğitim verebilmek için Maraş'ta bir tepeye çıkan Aziz Selin öğretmenin kalp krizi geçirerek yaşamını yitirmesi ve uzaktan eğitime ulaşabilmek adına komşusunun internetini kendi evine çekmek için çatıya çıkan babasının ardından çatıya çıkan 8 yaşındaki Çınar Mert'in çatıdan düşerek yaşamını yitirmesi oldu.

Okullarda salgın önlemlerinin gereğince alınmaması eğitim emekçilerinin de yaşamlarına mal oluyor. Geçtiğimiz hafta Denizli'nin Çameli ilçesindeki bir

ortaokulda öğretmenlik yapan Mustafa Ergenay, Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde lisede öğretmenlik yapan Halil Temiz ve Diyarbakır Ergani'de bir öğretmen koronavirüsten dolayı yaşamını yitirdi. Basına yansıyan bu ilk örnekler, sermaye devletinin yüzyüze eğitim sürecini de yönetemediğini bir kez daha gösterdi.

Bu düzenin egemenleri ve onların siyasi temsilcileri her gün kendilerine test yaptırarak, yeterli besin malzemelerine erişerek, özel hastanelerde tedaviler görerek, özel araçlara binerek ve saraylarda yaşayarak koronavirüse karşı kendi önlemlerini almışlardır. Onların derdi emekçilerin yaşamı ve milyonlarca öğrencinin aldığı eğitim değildir. Onlar için önemli olan kendi rejimlerinin "bekası"dır, sömürü düzenlerinin tıkır tıkır işlemeye devam etmesidir. Bu yüzden, milyonlarca öğrencinin eğitim ve yaşam haklarının tehlikeye girmesi, eğitim emekçileri ve bileşenlerinin yaşamını yitirmesi onların umurunda değildir.

Bizler sermayedarların rant, talan, sömürü düzeni devam etsin diye yaşamlarımızdan ve eğitim hakkımızdan vazgeçmek zorunda değiliz. Sağlıklı ve insanca bir yaşam için yan yana gelelim. Eşit, parasız, bilimsel, nitelikli ve ulaşılabilir eğitim için mücadeleyi büyütelim. Eğitim, sağlık ve yaşam hakkımızdan vazgeçmeyelim.

K. SÖNMEZ

Usulsüz olan YÖK düzeninin kendisidir!

YÖK, üniversite sınavlarında ilk bine girenlerden yurt dışındaki üniversitelere kayıt yaptıranlara, pandemi koşulları nedeniyle "Türkiye'deki üniversitelere yatay geçiş olanağı" tanımıştı. Geçtiğimiz günlerde Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, bu uygulamaya dayanılarak bazı yerlerde usulsüz yatay geçişler yapıldığını itiraf etti.

Usulsüz yatay geçişler, HDP Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, "Üniversite sınavında 700-800 bininci sırada üniversite kazanıp, yurtdışında tıp fakültesine kayıt yaptıranların daha sonra Türkiye'deki özel üniversitelere yatay geçiş yaptığına" dikkat çekmesinin ardından gündeme geldi. Bunun üzerine YÖK başkanı gayet "rahat" bir şekilde usulsüzlüğü doğruladı ve "Gelenlerle il-

gili, mevzuata aykırı olanların kaydının silinmesi ile ilgili üniversitelere yazdık ama şöyle bir şey oluyor: Kayıt olduktan sonra idare mahkemeleri 'O bir müktesep hakkı' diyor. Maalesef böyle de bir durum var." dedi.

Gelen tepkilerin ardından YÖK üniversitelere yazı gönderdi. Yazıda belirli bir süreye özgü alınmış bu kararın kapsamı yeniden çizilmek suretiyle, sehven yapılmış kayıtlar varsa işlemlerin iptal edilmesi istendi. Aksi durumların kurumlar nezdinde sorumluluk doğuracağına bilinmesi gerektiği de belirtildi.

Türk Tabipleri Birliği de duruma ilişkin yazılı bir açıklama yayımladı. Açık-

lamada, "Etik ve yasal olmayan bu durum hem eğitimde fırsat eşitliğine aykırı olması hem de tıp eğitiminin niteliğine vereceği zarar açısından asla kabul edeceğimiz bir uygulama değildir. Bir an önce yasal olmayan bu uygulamaya son verilmeli ve sorumlular cezalandırılarak, yatay geçiş uygulamaları iptal edilmelidir." denildi.

ÜNİVERSİTELER BİZİMDİR, BİZİMLE ÖZGÜRLEŞECEK!

Biliyoruz ki bu tür usulsüz uygulamalar YÖK için ne ilktir ne de son olacaktır. 12 Eylül askeri-faşist darbesinin ardın-

dan kurulduğu 6 Kasım 1981'den bugüne 39 yıldır sorunlar yumağına dönüşen YÖK ve YÖK düzeni; özel üniversitelerin çoğalmasına, paralı eğitim uygulamalarının yaygınlaşmasına, dinci-gerici ideoloji ekseninde üniversitelerin şekillendirilmesine hizmet etmiştir. YÖK ile birlikte, üniversitelerin tümüyle sermayenin çıkarları doğrultusunda ticarthane gibi işletilmesinin önü açılmıştır. Üniversiteler ÖGB, polis ve faşist çeteler eliyle her türlü ilerici, devrimci muhalif sesin baskı ve zor yoluyla bastırıldığı koyu bir karanlığa mahkum edilmek istenmiştir.

Kısacası doğruya, adalete, eşitliğe aykırı olan, yani usulsüz olan, YÖK ve YÖK düzeninin ta kendisidir!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Sermaye iktidarı fonlarla emekçileri soyuyor!

Sermaye iktidarı kapitalistlerin finansal kaynak ihtiyacını karşılamak ve işçi sınıfını neo-liberal yıkım politikalarına ikna etmek için geçmişten bugüne pek çok fon girişiminde bulundu. Özellikle 1980 tarihli 24 Ocak Kararları sonrası farklı gerekçelerle çeşitli fonlar oluşturuldu. Sınıf ve kitle hareketini ezen 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi bu sosyal yıkım saldırılarının önünü açtı. Darbe öncesi yıllarda MESS'in genel sekreteri olan Turgut Özal, darbe sonrasında sermaye iktidarının dümenine geçti ve işçi düşmanı politikaları büyük bir kararlılıkla uyguladı. Sosyal haklar tırpanlandı, ücretler düşürüldü, kölece çalışma yaygınlaştırıldı, işçi sınıfının örgütlenmesi baltalandı. Böylece sermayenin kârlarını arttırmak için uygun sömürü koşulları sağlandı. Bu politikaların sınıf mücadelesini tetiklemesine engel olmak için ideolojik ve fiziki zor aygıtları sistematik bir şekilde kullanıldı.

'70'lerin sonunda kapitalizmin bunalımının derinleşmesiyle dünya genelinde yaşam ve çalışma koşullarını ağırlaştırılan neo-liberal yıkım politikalarına hız verilmişti. Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ile birlikte bu politikalar tüm dünyayı sararken, devrimin kazanımı olan sosyal devlet uygulamaları son buldu. Dünya genelindeki bu eğilimin Türkiye'deki uzantısı, askeri-faşist darbe ve darbeci yönetimin 24 Ocak Kararları'yla hayata geçirdiği sosyal yıkım politikaları oldu.

'80 askeri-faşist darbesinin düzlediği yolda sefalet ve sömürü derinleşirken, milyonlar yoksulluk ve işsizlik sarmalına mahkûm edildi. İşçi ve emekçi kitlelerin kontrol altına alınması için düzenin tüm kurumları seferber edildi. Yalan, aldatmaca ve burjuvazinin hizmetindeki dinsel gericilik bu amaçla kullanıldı. Bu sosyal yıkım politikaları, "yoksullukla mücadele yürütülüyor" kılıfıyla sunuldu. Tıkanan ekonomiye sıcak para akışı sağlamak için Özal döneminde Fakir Fıkara Fonu oluşturuldu. "Türkiye'de tek bir yoksul kalmayacak" yalanıyla fonda biriken 350 milyon lira sermaye iktidarının dönemsel ihtiyaçları için yağmalandı. Hayali ihraçların ve finans vurgunlarının zirve yaptığı yıllarda fondaki parayla Galatasaray kulübünün giderleri karşılandı, yerel yönetimlerin borçları ödendi vb...

1987-1995 yılları arasında çalışan işçi ve emekçileri kapsayan "konut edindir-

me yardımı" adıyla oluşturulan fonun da akıbeti aynı oldu. İşçi ücretlerinden kesintiyle oluşturulan fondaki paralar ya geri ödenmedi ya da yıllar sonra değerinin çok altında ödendi.

SERMAYE/AKP İKTİDARININ YAĞMA KAYNAĞI: İŞSİZLİK FONU

Fonlar geçmişten beri, kapitalizmin çarklarını döndürmek için kaynak olarak kullanılmaktadır. İşçi ve emekçiler türlü bahanelerle soyularak yaratılan birikim sermayeye aktarılmaktadır. Bugün de AKP-MHP iktidarı ve kapitalistler, fonlarla işçi ve emekçilerin gelirlerini yağmalamada geçmiş örnekleri aşan bir pratik sergilemektedir. Sermaye iktidarının 40 yıldır hayalini kurduğu kıdem tazminatı fonunun gaspı, tam da bu amaçla AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın gündeminden düşmüyor. Yine de henüz işçi sınıfının yükselen tepkisi nedeniyle fon hayata geçirilemiyor. Bunun dışında, Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) adıyla kurulan fonlardan henüz istediği verimi alamayan AKP iktidarının başlıca yağma kaynağını "İşsizlik Sigortası Fonu" oluşturmaktadır.

İşsizlik fonu, 1999 tarihli "mezarda emeklilik" yasası ile birlikte oluşturulmuştur. 20 yılda 132 milyar liraya ulaşan fon; batık bankalar, yandaş sermaye, saray giderleri ve savaş harcamaları için sınırsızca yağmalanarak, sermaye iktidarının elinde tam bir arpalığa dönüştürülmüştür.

Sermayeye destek ve teşvik ödemeleri ile sermayeye peşkeş çekilen fondan işçilere düşen pay yüzde 10'u geçmemektedir. Son üç yılda en az 600 gün ve son 120 günde kesintisiz prim ödemiş

olma zorunluluğu gibi katı şartlar nedeniyle yüzbinlerce işçi fondan yararlanmamaktadır.

PANDEMİDE DE SALDIRILARIN ARACI İŞSİZLİK FONU

Saray rejiminin ve sermayenin her türlü ihtiyaçları uğruna yağmaladığı işsizlik fonu, Covid-19 salgınında da "önlem" paketlerine kaynak olarak kullanılmaktadır. Bu süreçte, saray rejiminden muhalefetine sermaye düzeninin bekası için hareket eden tüm odaklar, işsizlik fonunu sermayenin yükünü hafifletecek bir kurtarıcı olarak dillerinden düşürmediler. Liberal reformist sendikal bürokrasi de, fonun "işçi ve emekçilere ait olduğu" iddiasıyla, biriken paranın kaynak olarak kullanılması gerektiği propagandasını sürekli olarak yaptı. Ücretli izin talebinin kaynağı olarak işsizlik fonunu gösterdi. Fakat fon "işçi ve emekçilerin rızaları dâhilinde oluşturulan bir yardım sandığı" değildir. İşsizlik fonu, işçi ve emekçilerin ücretleri gasp edilerek oluşturulmuştur ve bugün esnek çalışma modelinin finansman kaynağı olarak kullanılmaktadır. Bu sayede fabrikalar salgın tehdidi altında toplama kampına çevrilmiştir. AKP-MHP rejimi yeni torba yasalarla da fonun yağmalanmasını derinleştirmektedir.

Pandeminin başlamasından sonra, 18 Mart 2020'de torba yasada yer alan 7244 no'lu geçici korona yasası ile ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneği devreye sokuldu. Yasaya göre, GSS primlerinin yanı sıra ücretsiz izne çıkarılanlara nakdi ücret desteği, kısa çalışma ödenekleri işsizlik fonundan karşılanmaktadır.

Bu kapsamda işçi ve emekçilere verilen "nakdi destek" günlük 34 TL'dir. Bu sözde "destek" emekçileri sefalet ve açlığa mahkûm etmektedir. 132 milyar liralık fondan salgın sürecinde bu amaçla kullanılan miktar yalnızca 20 milyar liradır.

Peş peşe çıkarılan torba yasalarla işsizlik fonunun yağmalanması daha da derinleştirilmektedir. İşsizlik fonu esnek, kuralsız ve güvencesiz çalışma modellerini yaygınlaştırmak için temel bir araç haline getirilmiştir. Son günlerde geçirilen yasa ile işsizlik fonundan kapitalistlere ek desteğe onay verilmiştir. Tüm bunlar, kapitalistlerin salgın koşullarında kârlarını korumak içindir. Sermayenin kârlarından zarar etmemesi için işçilerin ücretleri gasp edilerek oluşturulan işsizlik fonu kullanılmaktadır. Sermaye sınıfının kasa-sından kuruş çıkmamaktadır.

İşsizlik fonrunun sermaye tarafından sınırsızca yağmalanması sınıfa dönük kapsamlı bir saldırıdır. Yeni yasal düzenlemelerle kapitalistlerin kahasına daha büyük paralar aktarılacağı ortadadır. Dolayısıyla işsizlik fonunun yağmalanması, bu dönemde sınıf mücadelesi açısından daha da önemli bir gündem haline gelmiştir.

Yapılması gereken, emekçilerin ücretlerinin fonlarla yağmalanıp sermayeye aktarılmasına karşı işçi sınıfını ve emekçileri harekete geçirmektir. "Salgının ve krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarını yükselterek, "Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!", "Zorunlu işkolları dışında tüm çalışanlara ücretli izin!", "Zorunlu işkollarında düzenli test yapılınsın, çalışma saatleri kısaltılınsın!" vb. acil talepleri etrafında işçi ve emekçileri harekete geçirmek için seferber olmalıdır.

Ücretsiz izin saldırısını püskürtmek için direnmeliyiz!

Pandemi koşullarında işçiler can güvencesizliğinden yoksun şekilde çalışmaya zorlanırken, bir yandan da kapitalistleri koruyan ve işçilerin sefaletini daha da derinleştiren saldırılar bir bir hayata geçiriliyor.

“Koronavirüs önlemleri” adı altında işçi sınıfına yönelik hak kayıplarından biri de ücretsiz izin saldırısıdır. Kapitalistlerin çıkarlarını esas alan AKP-MHP koalisyonu, ücretsiz izin saldırısını “işten çıkarmalar yasaklanıyor” riyakarlığı ile pazarladı. Böylece gelebilecek tepkilerin önünü almayı çalıştı. Bu saldırı, ücretsiz izin uygulamasının önündeki engelleri kaldırdı. Eli serbest kalan kapitalistler, rızasını almadan işçileri ücretsiz izne çıkarmaya başladılar. Bu dayatmayı kabul etmeyen işçinin haklı fesih hakkı da ortadan kaldırıldı.

Böylece Nisan ayından itibaren ücretsiz izin saldırısı yaygınlaşmaya başladı. İşçinin birikimi olan fakat kapitalistlerin yağmasına açılan işsizlik fonundan ödenen, asgari ücretin yarısına karşılık gelen 1177 TL’lik ücretsiz izin ödeneğiyle işçiler aylardır geçinmek zorunda bırakılıyor. Ücretsiz izne gönderilen işçilerin ödenekleri işsizlik fonundan karşılanarak, işsizlik ödeneği gasp ediliyor. Ücretsiz izin sürecinde emeklilik primi yatırılmayarak, işçinin emeklilik hakkına da el konuluyor.

Sadece üç ay olacağı söylenen ücretsiz izin uygulamasının, Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile 2021 Temmuz’una kadar uzatılmasının önü açıldı. Her üç ayda bir uzatılan ücretsiz izin uygulamasıyla Nisan ayından itibaren 2 milyonu aşkın işçi ücretsiz izne çıkarıldı. Sermaye dev-

leti ücretsiz izin saldırısını, gerçek işsizlik oranını gizlemenin de olanağına çevirdi.

KAPİTALİSTLERİN ELİNDE SOPAYA DÖNÜŞTÜ!

İşçileri ne sebeple ücretsiz izne çıkarttıklarını soran veya denetleyen bir devlet kurumu olmadığı için, kapitalistler ücretsiz izni istediklerini yapmanın aracına çevirdiler. Tazminat ödemediği işten çıkarmak istedikleri işçileri ücretsiz izne gönderip mobbing ile istifa etmeye zorluyorlar. Ücretsiz izin aynı zamanda bir tehdit unsuru olarak da kullanılıyor. Kısa çalışmadayken tam zamanlı çalışma dayatmasını kabul etmeyen işçiler ücretsiz izne gönderilmekle tehdit ediliyor. Örgütlenmek isteyen işçilere karşı da sopa olarak kullanılıyor. İşten çıkarma saldırılarının yerini, “işten çıkarma yasaklandı” yalanıyla AKP-MHP rejiminin devreye

soktuğu ücretsiz izin saldırısı almış bulunuyor.

Sermaye iktidarı krizle birlikte pandeminin faturasını işçilere kesmektedir. Nisan ayından itibaren artan hak kayıpları nedeniyle, işçiler pek çok yerde haklarına sahip çıkarak mücadele yolunu seçmektedir. Bu durum kimi yerlerde sendika değiştirme, kimi yerlerde sendikalaşma olarak kendini göstermektedir. Kapitalistler ise ücretsiz izin saldırısını mücadele eden işçilere karşı sopa olarak kullanmakta, öncü işçileri ücretsiz izne göndererek, örgütlenmeye en başından darbe vurmaya çalışmaktadır.

Tüm bu saldırılara rağmen ücretsiz izin saldırısına karşı mücadele yükseliyor.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul Avcılar’da yer alan SİNBO fabrikasında işçiler Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası’na (TOMİS) üye olmuş, SİNBO kapitalistleri

öncü işçileri ücretsiz izne çıkarmıştı. Ücretsiz izin saldırısını kabul etmeyen işçiler mücadelesini sürdürüyorlar.

Kocaeli Dilovası’nda yer alan Systemair HSK işçileri de Birleşik Metal-İş Sendikası’na üye oldukları için ücretsiz izin dayatmasına maruz kaldılar. İşçiler saldırıyı kabul etmeyerek fabrika önünde direnişe geçtiler.

Akbaşlar Tekstil’de işçilerin sendikalaşması karşısında kapitalistlerin ücretsiz izne başvurusu, eylemli tepkilere konu oldu.

Bursa Yenişehir Şişe Cam fabrikasında beş işçinin ücretsiz izne çıkarılmasının ardından Kristal-İş üyesi işçiler, fabrika içinde yürüyüş gerçekleştirdiler ve işyerini terk etmeme eylemi yaptılar.

Sermayeye hizmette sınır tanımayan AKP-MHP koalisyonu, pandemi koşullarında hız verdiği yeni çalışma rejimiyse, işçi sınıfını düşük ücretlere ve ağır çalışma koşullarına mahkûm etmeye çalışıyor. Bu saldırıların sessizlikle karşılanması, işçi sınıfının kölelik zincirlerinin kalınlaştırılması demektir. Ücretsiz izin saldırısını boşa düşürmenin tek yolu, bu saldırıya direnmek, ortaya çıkan mücadeleye deneyimlerini çoğaltmak ve sınıf dayanışmasını büyütme eylemidir.

Çaresizliği ve umutsuzluğu yaymaya çalışan kapitalistlerin ve onun iktidarının saldırılarına karşı işçi sınıfı üretimden gelen gücünü kullanmalıdır. Üretim durduğunda asıl kimin çaresiz olduğu görülecektir. İşçi sınıfı hakları ve geleceği için fabrika-fabrika, havza-havza örgütlenmeli, tabandan birliğini sağlamalıdır.

TEKSTİL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

“Nasıl yapmalı?” üzerine kısaca...

Nasıl Yapmalı, 1850’li yıllar Rusya’sını derinlemesine anlatan bir roman. Düzene muhalif bir devrimci olarak Çarlık zindanlarında yatan Nikolay Çernişevski’nin yazdığı dönem göz önüne alındığında, insanın toplumdaki rolüne ve görevlerine ışık tutması bakımından son derece dikkate değer bir kitap

Romanında öne çıkardığı karakterleri o kadar ince eleyip sık dokuyor ki, her bir karakter ayrı bir anlatım sunuyor.

Kitabın anlatımı diyalektik bir bakışı yansıtıyor. Kadın karakter Vera Pavlovna üzerinden kadının özgürlüğü sorununu en temel noktalar üzerinden ele alan Çernişevski, tarihsel gelişmeyi diyalektik bakışla başarıyla ortaya koyuyor. Vera Pavlovna’nın kurduğu atölyede-

ki çalışma tarzı ve işleyişi, işçilerin bu üretim tarzı içinde sergilediği dayanışma/kolektivizm, geleceğin toplumu açısından önemli bir yerde duruyor.

Belli yerlerinde romanın akışını kesen ve okuyucusuyla konuşan tarzı, Çernişevski’yle de ilişki kurmanızı sağlıyor.

Anlatımları açısından daha dikkat çekici olan ise, kitabın kaleme alındığı dönemde Çernişevski’nin Marksizm’e dair bilgisinin olmamasıdır. Buradan bakıldığında kitabın önemi daha da artıyor. Lenin ve Emma Goldman’ın kitaptan etkilenerek ilham almış olmaları, Marx’ın Çernişevski’den övgüyle söz etmesi, başka söze gerek bırakmıyor.

GEBZE’DEN KIZIL BAYRAK OKURU

“Önlem” adına esnek çalışma dayatması

Pandeminin başlamasından bu yana uygulanan politikalar, işçi ve emekçilerin sağlığını korumaya değil sermayenin çıkarlarına hizmet ediyor. Her uygulama bu gerçeği gözler önüne seriyor. Kapitalizmin çarklarının dönmesi için “normalleşme” ilanı ile beraber vakalar önlenemez bir hızla artıyor. Önlemler göstermelik olduğu ölçüde salgının yarattığı yıkım giderek ağırlaşıyor. İşçilerin en yoğun temas halinde olduğu üretim alanları bir süredir salgının merkezleri durumunda. Gün geçmiyor ki bir fabrika ya da sanayi havzasından salgın haberi gelsin.

Neredeyse 20 milyona yakın insanın yaşadığı metropol İstanbul için geçtiğimiz günlerde valilik tarafından salgına karşı bir dizi sözde “önlem” sıralandı. İktidarın salgınla mücadelesine güzelleme yapıldıktan sonra vaka sayılarının arttığı itiraf edildi. Bu artışın en büyük sorumlusu olarak yine işçi ve emekçiler gösterildi. Emekçilerin bireysel tedbirleri uygulamadığı iddia edildi.

Açıklamada, bilim insanlarının salgının en başından beri altını çizdiği en

temel gerçek göz ardı ediliyor. AKP-MHP iktidarı gibi onun kukla valisi de, tüm dünyayı etkisi altına alan bir salgınla ancak toplum ölçüsünde alınacak önlemlerle başa çıkılabileceği gerçeğinin üzerine örtmeye çalışıyor.

Sermayenin demir yumruğu olarak çalışan saray rejimi, bu önlemleri hayata geçirmek gibi bir sorunu olmadığını çoktan ortaya koymuş bulunuyor. Zira onların derdi emekçi kitlelerin sağlığını değil, sermayenin çıkarlarını korumaktır. Kendi sınıfsal çıkarları için her durumu ve olayı istismar etmeye çalışan kapitalistler ve onun devleti, salgını da fırsata çevirmek için canhıraş çalışmaktadır. Vali Yerlikaya da aynı çizgide hareket etmektedir. Emekçi kitlelerinin sağlığı için toplum ölçüsünde önlemler almak yerine, yeni sömürü uygulamalarının hayata geçirilmesi kararlaştırılmıştır. İşçiler için güvencesizlik ve kuralsızlık anlamına gelen esnek çalışma, “salgınla mücadele” yalanına sığınarak genelge haline getirilmiştir.

İstanbul Valisi daha önce, “İşçiler işten atılma korkusuyla hasta hasta iş yerine gidiyor” diyerek, işçilerin salgına

rağmen çalışmak zorunda olduğunu, işyerlerinin salgının merkez üssü olduğunu itiraf etmişti. Şimdi de kamuda esnek çalışmaya geçildiğini, sanayi havzalarında ise çalışma saati başlangıcının sabah 07.00 olarak belirlendiğini açıkladı. Bu kararın her kesimle istişare edilerek alındığını belirten Yerlikaya, mesai bitiş saatinin kapitalistlerin yetkisinde olduğunu söyleyerek, aslında kiminle istişare ettiğini ve kimin çıkarlarını savunduğunu da ortaya koydu.

“Esas sorun işçilerin sağlıklı olarak işyerlerine gidip gelebilmesi” diyen Yerlikaya, çalışma saatlerini esnekleştirerek, işçilerin sağlığını değil, onların “işyerine gidip gelmesini” düşündüklerini açığa vurdu. Kapitalistlerin gerekli önlemleri almaması yüzünden fabrikalar salgının merkezi haline gelmiştir. Dolayısıyla valinin öncelikle yapması gereken “işçilerin sağlığı” için işyerlerinde gerekli önlemlerin alınması sağlamaktır. Fakat onun ve devletin derdi sömürünün her koşulda artarak devam etmesi olduğu için, aldıkları karar da sömürüyü ağırlaştıracak esnek çalışma uygulaması oluyor.

Pandemi bahanesi ile oluşturulan esnek ve kuralsız çalışma rejimi, salgına karşı önlem adı altında, sermayenin çıkarları gözetilerek yaygınlaştırılıyor. Daha ağır bir sömürü ve kölelik anlamına gelen bu düzenlemeler, işçilerin sağlığını daha fazla tehdit ediyor.

İşçilerin sağlığı için yapılması gereken, temel toplumsal ihtiyaçların karşılanması için zorunlu olmayan işkolalarında üretime ara verilmesi, işçilerin hiçbir hak kaybı yaşamadan ücretli izine ayrılmalarıdır. Zorunlu işkollarında ise, çalışanların işe gidiş gelişleri ile beraber üretim alanlarında salgına karşı ciddi tedbirler alınmalı ve denetlenmelidir. İşe gidiş geliş saatleri esnek bırakılmamalı, tersine çalışma saatleri düşürülmelidir.

Sermaye ile ona hizmette sınır tanımayan AKP-MHP iktidarının salgının başından beri uyguladığı politikalar, işçi sınıfını daha ağır koşullara mahkum etmiştir. İşçiler sağlıklarını ve geleceklerini ancak örgütlü bir güç haline gelerek koruyabilirler. İnsanca çalışma ve yaşam koşulları ancak işçi sınıfının vereceği birleşik militan mücadele ile sağlanabilir.

Netaş Grevi: Karanlıklar içinden yükselen bir ışık!

12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesi ülkede yükselen işçi sınıfı hareketine ve kazanımlarına yönelik bir darbeydi. Sendikalar, dernekler, kitle örgütleri kapatılıp grevler yasaklandı. Askeri faşist darbe ile demokratik-sosyal haklar tırpanlandı ve yasalar değiştirildi. İşçi hareketinde öne çıkan devrimci işçiler işten atıldı, tutuklandı, katledildi.

Faşist rejimin çıkardığı 1982 Anayasası ile birlikte kıdem tazminatına tavan ücret getirildi, ikramiyeler sınırlandırıldı. Yüksek Hakem Kurulu adlı tahakküm kurulu, sözleşmeleri bağtıyordu. İşkolu barajı getirilerek işçilerin sendikalarda örgütlenmesi zorlaştırıldı. Toplu sözleşme ve grev yapma hakkı büyük ölçüde kısıtlandı, dayanışma grevleri yasaklandı. İşçilerin sendika yönetimine seçilmeleri kotalarla daha da zorlaştırıldı. Grev çadırı kurmak ve grev yerinde dört işçiden fazlasının durması yasaklandı. İş yaşlatma, yemek boykotu gibi eylemler

yasaklanarak, işçilerin üretimden gelen güçlerini kullanmaları engellenmeye çalışıldı.

DARBE KARANLIĞINI GREVLERLE YIKTILAR

12 Eylül’ün işçi sınıfı üzerine serptiği ölü toprağına karşı 1984-85 yıllarında tekil mevzi direnişler yaşandı. Ancak bu ölü toprağına tamamen kaldıran işçi eylemi Netaş Grevi oldu.

Ümraniye’de bulunan ve telefon santralleri üreten Netaş’ın patronu, 12 Eylül yasaklarından aldığı güçle toplu sözleşme sürecini uzatıyor, işçilerin taleplerini görmezden geliyor, kazanılmış haklarını gasp etmeye çalışıyordu. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası’na üye 3 binin üzerinde işçi 18 Kasım 1986’da onca yasağa rağmen toplu sözleşme haklarına sahip çıktılar. Darbe karanlığını grevle yaran 3150 işçinin grevi 93 gün sürdü. 12 Eylül yasaklarını boşa düşüren

işçiler Üsküdar-Şile yolunu trafiğe kapatıldılar.

12 Eylül yasalarının yasaklarına karşın, her gün 163 grev gözcüsü fabrika önündeydi. Yüzlerce işçi görevler üstlenerek gündelik işleri yerine getirdi. Grev boyunca tek bir işçi başka bir işte çalışmadı ve aileleri grev alanından ayrılmadı. Grevin sesini duyurmak ve dayanışmayı örgütlemek için başarılı bir faaliyet örgütlediler.

Grev sonucunda işçiler ücret artışıyla birlikte önemli sosyal kazanımlar elde ettiler. 12 Eylül yasalarında yer alan yıllık 4 ikramiye hakkı 6 ikramiyeye çıkarıldı. İşten atılan işçiye 3 maaş tutarında işsizlik parası ödenmesi sağlandı. Disiplin kurullarında işçi ve patron tarafının eşit sayıda temsil edilmesi ve başkanlığın dönüşümlü olması kabul ettirildi, vb...

DÖNEMİN İLK BÜYÜK GREVİ

Grevin esas kazanımı toplu sözleşme

sınırlarının ötesinde oldu.

Sendikal bürokrasinin “12 Eylül yasalarıyla grev yapılamaz” gerekçelerini çöpe atan Netaş işçilerinin grevi, 12 Eylül karanlığını yırtmakla kalmadı, işçi hareketinin üzerindeki ölü toprağına da attı.

Netaş Grevi’nin tetiklemesiyle birçok işyerinde işçiler yeniden komiteler kurmaya başladılar. Grev ‘89 Bahar Eylemleri’nin de önünü açtı. İşçi sınıfının fiili meşru mücadelesinin önemli bir güç olduğunu ortaya koydu.

NETAŞ YOL GÖSTERMEYE DEVAM EDİYOR

Aradan geçen 34 yıla rağmen Netaş Grevi, işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı baskılara, yasaklara ve karanlığa karşı yürünmesi gereken yolu göstermeye devam ediyor.

12 Eylül döneminden farkı olmayan grev yasaklamalarını, her türlü hak arama mücadelesine saldırıları dağıtmanın yolu, işçi ve emekçilerin fiili meşru direnişlerinden geçiyor.

Kadınların ödediği fatura büyüyor!

Ekonomik krizin derinleştiği bir süreçte başlayan Covid-19 salgını, sınıfsal eşitsizlik ve ayrımcılığı tüm çıplaklığıyla gözler önüne serdi. Kapitalist devletler salgını neo-liberal yıkımı hızlandırmanın bir fırsatına çevirdiler. Saldırı dalgası, kadın işçi ve emekçilerin yaşadığı ayrımcılık ve ezilmişliği daha da derinleştirdi.

1970'den bugüne kapitalizmin sürelişen krizinin faturasını en ağır biçimde kadın işçi ve emekçiler ödüyor. Artan işsizlik, sosyal hakların gaspı ve esnek üretim en çok kadın işçi ve emekçileri etkiliyor.

Türkiye kapitalizmi de sınıfa yönelik saldırılarını kesintisiz bir şekilde sürdürüyor. "Salgına karşı önlem" diye açtığı her "paket" sınıfın ayağına vurulan kölelik zincirlerine yenilerini ekliyor. Yedek işgücü olarak görülen, düşük ücretle emeği azgınca sömürülen ve evde-işte toplumsal yaşamın her alanda harcadığı emekleri hiçe sayılan kadınlar ise, bu yıkımdan iki kat fazla etkileniyorlar.

Dinci-faşist iktidarın "salgın önlemleri" sermaye sınıfının çıkarlarını korumaya odaklıdır. Bu bağlamda 18 Mart 2020'de ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneğini içeren 7244 no'lu torba yasa çıkartıldı. Bu uygulama kadınların içinde bulunduğu sefaleti ve yoksulluğu daha da ağırlaştırdı. İşten çıkartmanın "yasaklandığı" ilanyla birlikte "ödenek" olarak verdikleri sefalet paraları ile işçileri açlığa ittiler. Öte yandan sermayedarlara "ceza" adıyla

la devlete vergi ödeyerek işten atılmaya göz yumdular. Sınıfı köleliğe mahkûm ederek bir taşla iki kuş vurmaya hedefleyen, 25/2'den işten çıkartmaların önünü açan bu uygulama da en çok kadın emekçileri etkiledi.

AKP iktidarının 18 yıllık icraatları kadının toplumsal yaşamdaki rolünü silikleştiren ve çalışma yaşamından uzaklaştıran bir rol oynadı. Kadını aşağılayan ve toplumsal yaşamda ötekileştiren dinci-gerici politikaları, devletin imkanlarını da kullanarak topluma empoze etti. Bu ise kadına yönelik şiddeti, kadın cinayetlerini tırmandırdı, toplumsal yaşamda kadın-erkek eşitliği düşüncesine dahi tahammülsüz olan zihniyeti yaydı. Bu arada kadın emeği eve hapsedildi; evden çalışma, yarı zamanlı çalışma ve benzeri esnek modellerle güvencesiz, sosyal haklardan yoksun bırakıldı.

Salgının kapitalist tekellerin çıkarları doğrultusunda fırsata çevrildiği bir süreçte kadınların emeğinin kurlsuz bir şekilde sömürülmesinin önü açılıyor. 7244 no'lu yasa ve onu tamamlayan diğer torba yasalar ve "istihdam paketleri" ile esnek çalışma "genel çalışma biçimi" olarak yaygınlaştırılıyor. Dolayısıyla kıdem hakkı gasp edilerek geleceksizliğin neden olduğu karanlık daha da koyulaştırılıyor. Kadın işçi ve emekçiler ilk ücretsiz izine çıkartılanlar olarak fabrika ve işyerlerinden uzaklaştırılıyor. Bu uzaklaştırılma bir taraftan kadın işçilerin gündelik işlerde ve atölyelerde çalışmaya itilmesi anlamına geliyor. Öte yandan kadınlara yüklenen toplumsal rollerde ilk sırada yer alan çocuk bakımı da zorlaşıyor. Salgın sürecinde örgün eğitime ara verilmesi ve internet üzerinden eğitimle birlikte çocukların evde kalması çalışan kadınların

sorumluluklarını daha da ağırlaştırdı. Bu durum kadınların günlük 34 t'lik ödeneklerle eve kapatılmaya rıza göstermesine yolaçtı.

Sermayenin vurucu gücü AKP iktidarı, esnek çalışmayı dayatırken öncelikli emekçi kadınları hedef aldı. Kapitalizmin sömürü çarklarının dönüşünü rahatlatmak için kadınların üretime "esneğin de esneği" bir şekilde katılması için pek çok proje devreye sokuldu. Bu çerçevede dayatılan 7244 no'lu yasa, kadınların toplumsal yaşamın dışına sinsice itilmesinin bir fırsatına çevrilmiştir. Hasta yakınına bakmak için izin isteyen kadın işçiler hızla işten çıkartılabiliyor. Sermaye iktidarı salgının kontrolden çıkması ile birlikte çalışma yaşamında "esnek çalışma" modelini kural haline getirmeye çalışıyor.

İşçi ve emekçi kadının üzerindeki gerici politikaların etkisi 7244 no'lu yasa ile daha da arttırılmıştır. Kadının ev köleliği ile birleşen yoğun emek sömürüsü kadın-erkek tüm işçi sınıfının ortak mücadele gündemi olarak görülmelidir. Kadına yönelik ayrımcı politikaların ve artan şiddetin kaynağı olan sermaye düzeninin esnek çalışma rejimini yaygınlaştırması özelde kadının, genelde tüm işçilerin köleliğini arttıracaktır. Kadın işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarını ağırlaştıran bu saldırıyı püskürtmek için, sermaye düzenine karşı birleşik mücadeleyi yükseltmeleri acil bir ihtiyaçtır.

Kadın cinayetlerine, şiddete, çocuk istismarına, sömürüye karşı...

Örgütlenmeye, mücadeleye!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü yaklaşıyor. Salgın süreci kadın işçilerin karşı karşıya kaldığı sömürü, baskı ve şiddeti daha da arttırdı.

* Kadına yönelik şiddet salgın döneminde yüzde 27,8 arttı.

* Kısa çalışma ödeneği, ücretsiz izin gibi esnek ve güvencesiz çalışma modellerinden en çok kadın işçiler etkilendi.

* Fabrikalarda kadın işçiler üzerindeki baskı, mobbing, taciz arttı. Pek çok

kadın işçi mobbinge yıldırılarak işini bırakmaya zorlandı.

* "Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve davranışlar" bahanesi öne sürülerek, işten atma tehdidi de en çok kadın işçileri etkiledi. 25/2'den işten atılarak tazminat ve işsizlik maaşı alamamak ve "damgalanmak" kadın işçiler üzerinde baskı kurma aracına dönüştü.

* "İşten atmak yasaklandı" denilse de, salgın boyunca işten atılmalar devam etti. İşsizlik en çok kadın işçileri vurdu.

Kriz dönemlerinde ilk işten atılan kadınların işsizlik oranı bu süreçte artış gösterdi.

* Çocuk, yaşlı, hasta bakımı, ev işleri yükleri de bu süreçte daha fazla arttı. Bu işler "kadınların işi" olarak görüldüğü için pek çok kadın işten ayrılmak zorunda kaldı. Böylece ekonomik özgürlüğünü kaybeden kadınlar baskı ve şiddete daha açık hale geldiler.

ŞİDDETE, BASKIYA, SÖMÜRÜYE SESSİZ KALMAYALIM!

25 Kasım bir mücadele günüdür! Kadın işçi ve emekçiler olarak kadına yönelik şiddete, kadın cinayetlerine, çifte sömürüye karşı 25 Kasım'da alanlarda olalım. Fabrikalarımızda erkek sınıf kardeşlerimizle birlikte kadına yönelik şiddete karşı mücadele edelim!

Unutmayalım ki, bu mücadelede en büyük gücü örgütlülüğümüzden alabiliriz. Erkek sınıf kardeşlerimizle el ele verelim, birlik olalım. İşyeri komitelerimizi kuralım. Birliğimizden aldığımız güçle, karşı karşıya olduğumuz şiddetin kaynağı olan ve bizleri sömüren bu düzene karşı mücadele edelim!

İŞÇİ-EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi...

Türkiye Komünist Partisi ü

KOMÜNİSTLERE SALDIRI VE KOMİNTERN (TKP DELEGESİ ORHAN'IN KONUŞMASINA SUNUŞ)

10 Eylül 1920'de Kuruluş Kongresini toplayan TKP, **Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi** toplandığında (Kasım-Aralık 1922), hala da birleşik ve merkezi bir yapıdan yoksundu. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesi merkezi yapıyı yok etmiş, böylece kongrede ortaya konulan birlik iradesi de hayata geçirilemeden kalmıştı. **Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi**'nde alınan birlik kararına ve birliği sağlamak üzere oluşturulan Teşkilat Bürosu'na rağmen parçalı durum iki yılı aşkın bir süre daha devam etti. Birlik ve merkezileşme ancak Şubat 1925'te toplanan TKP İkinci Kongresi (Akaretler Kongresi) ile sağlanabildi.

Mustafa Suphiler'in katledilmesi izleyen Komünist Enternasyonal Üçüncü Kongresi'nde (Haziran-Temmuz 1921) TKP, Harici Büro olarak da bilinen **Bakü Kolu** tarafından temsil edilmişti. Dördüncü Kongre toplandığında Bakü Kolu artık yoktu (Komintern organlarınca dağıtılmıştı). Kongrede TKP'yi bu kez, **İstanbul Komünist Grubu** (Aydınlık Çevresi) ile Ankara TKP'si olarak da bilinen **Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası (THİF)** delegeleri birlikte temsil ediyorlardı. Burada konuşmasını yayınladığımız Orhan (Sadrettin Celal) **İstanbul Komünist Grubu**'nun lideri Dr. Şefik Hüsnü'den sonraki en önemli mensubuydu. Doğal olarak konuşmayı iki grubun birleşik delegasyonu temsil yapıyordu.

Konuşmanın içeriği olguların ayrıntılı bir sunumuna dayandığı için yeterince açıktır. Fakat tarihsel bağlamı ve anı özellikle önemlidir. Bu, Milli Kurtuluş Savaşı'nın askeri zaferini kesinleştiren Mudanya Mütarekesi'nin (Ekim 1922) hemen sonrası ve onu izleyen Lozan Barış Konferansı'nın başlangıç günleridir. Konuşmada da vurgulandığı gibi, emperyalistlerle ilk uzlaşma ihtimalinin belirdiği Londra Konferansı (Şubat-Mart 1921) öncesinde, Kemaliler emperyalistlere güven mesajını Onbeşleri hunharca katlederek ve THİF'i dağıtıp yöneticilerini tutuklayarak vermişlerdi. Sovyet iktidarının

stratejik önemdeki çok yönlü yardımı (ve dünya komünist hareketinin Onbeşler katliamına rağmen sürmekte olan tam desteği) ile elde ettikleri askeri başarının ardından ise, bu kez gündemde Lozan Barış Konferansı vardı ve yine emperyalistlere güven vermek gerekiyordu. 1922 Ekim'inde THİF'e yönelik olarak gündeme getirilen saldırıyla yapılan buydu.

Gerek Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi gerekse Sovyet Hükümeti ile Bolşevik Partisi liderliği, Türkiyeliler komünistleri hedef alan yeni terör dalgasını tam olarak böyle değerlendirdiler.

Dördüncü Kongre'de Doğu Sorunu gündemi çerçevesinde konuşan bazı delegeler bu konu üzerinde özel bir biçimde durdular. İngiliz delegesi Webb emperyalist basın organlarından birinin o günlerde Türkiye'deki milli hareketi ve lideri Kemal'i konu eden makalesinden bölümler aktarıyor ve sözü şuraya bağlıyordu: *"Sonuç olarak dergide İngiltere'nin ve İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u Türk milliyetçisi Kemal Paşa'ya belki geri verebileceği ama daha önce Kemal Paşa'nın Sovyet Rusya'nın bir piyonu olmadığını dünyaya kanıtlaması gerektiği yazılı."* (**Komintern Belgelerinde Türkiye**, Kaynak Yayınları, Nisan 2020, s.184)

Hint delegesi ünlü Roy da nispeten uzun konuşmasında Türkiye'deki Milli Mücadele üzerinde duruyor ve o sıra Kemalilerce estirilen anti-komünist terör hakkında şunları söylüyordu: *"Bundan daha iki-üç ay önce, dünyadaki bütün devrimci unsurlar Mustafa Kemal*

Paşa'nın zaferlerini coşkuyla selamlarken, bugün Kemal, işçilerle köylülerin devrimci gücü sayesinde kurtulmuş olan özgür Türkiye'de, bu işçilerle köylülerin iyiliği için çalışan herkesi zalimce kovuşturuyor. İşte bu olgu, bu tür ülkelerin birinde ya da ötekinde burjuvazi ile feodal askeri kliğin milliyetçi devrimci mücadelelerinin önderliğini üstlenebileceğini, ama bir noktadan sonra bu insanların harekete mutlaka ihanet ederek karşıdevrimci bir güce dönüşeceklerini kanıtıyor." (s.177-78)

Onbeşler'in katledilmesi sonrasında kamuoyu önünde suskun kalarak yalnızca gizli diplomatik girişimlerle yetinen Sovyet Hükümeti ve Bolşevik Partisi'nin tutumu da bu kez farklıdır. Erden Akbulut-Mete Tunçay'ın yeni çıkan kitapları bu konuda önemli bilgiler içeriyor. Konunun üzerine giden Komintern Başkanı Zinovyev'dir. Komünist Enternasyonal kongresi devam ediyorken Politbüro'nun bazı üyelerine (*Lenin'e, Troçki'ye, Radek'e ve Buharin'e*) çektiği telgrafta, Kemaliler iktidarın komünistlere saldırısı konusunda susulmaması gerektiğini, konuyu kongrede gündeme almak ve bir çağrı çıkartmak istediğini bildiriyor ve ekliyor: *"Sorunun önemini dikkate alarak sizlerin görüşünüzü rica ediyorum."*

İki gün sonraki (16 Kasım 1922) RKP (B) Politbürosu toplantısında şu iki karar alınıyor:

"a) Çiçerin yoldaş, Ankara'da tutuklu komünistlere uygulanan baskılarla (işkence ve kurşuna dizme tehdidi) ilgili

olarak etkin diplomatik önlemler almakla görevlendirilmelidir.

"b) Pravda ve diğer merkez yayın organlarına Türkiye Komünist Partisi'ne indirilen darbe hakkında yazı yazmaları önerilmelidir." (**TKP'nin Kuruluşu 1919-1925**, Yordam Kitap, Ekim 2020, s.273-73)

Orhan'ın konuşmasının yanısıra yayınladığımız G. Safarov'un **Canice Aptallık** yazısı bu karardan bir gün önce *Pravda*'da yayınlanmış görünüyor. Komintern Doğu Sekreterliği yöneticisi olan Safarov, yazısında saldırılar üzerinde durarak Kemalist hükümeti doğrudan hedef alıyor.

Konuşmasını sunduğumuz Orhan müstear isimli Sadrettin Celal, İstanbul Komünist Grubu'nun Şefik Hüsnü'den sonraki en önemli lideridir ve Grubun legal yayın organı *Aydınlık* dergisini yönetmektedir. Tam da Sadrettin Celal'in Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi'nde Kemalist hükümet hakkında bu denli açık ve ağır konuştuğu, *"Milliyetçi burjuvazi, Londra Konferansı'ndan bu yana artık devrimci değildir"* dediği sırada, yakın çalışma arkadaşı Şefik Hüsnü, *Aydınlık* sayfalarında Kemalistler hakkında en akıl almaz hayaller beslemeye/yaymaya başlamıştı bile. Oysa aynı Şefik Hüsnü, üstelik 1920 sonu gibi erken bir tarihte (yani daha Onbeşler'in katledilmesinden bile önce!), şaşırtıcı bir açıklıkla bu türden hayallere karşı Komintern de dahil öteki herkesi yazdıklarıyla bizzat uyarıyordu!

İki yakın çalışma arkadaşının, aynı

izlerine konuşma

günlerde ama farklı mekanlarda, birbirlerine bu denli zit konumlarda bulunmaları, doğal olarak oldukça şaşırtıcı bir görünüm sunuyor. Bize burada paylaştığımız ayrıntıların belge ve bilgilerini sunan Erden Akbulut, bunu Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi'ndeki atmosfere ve Başkan Zinovyev'in konuya ilişkin somut girişimlerine bağlıyor. Bu ikna edici bir açıklama gibi de görünüyor. Zira Zinovyev, 14 Kasım tarihli telgrafında şunları söylüyor: "Ankara'daki işkence ve kurşuna dizme tehditleri konusunda Kongre'de de susulmamalı. Ben Safarov yoldaşın (Seksiyon Başkanı), ardından bir Türkün birer konuşma yapmasını, sonra Kongre'nin Türkistan işçi ve askerlerine kısa bir çağrıda bulunmasını gerekli görmekteyim." (s.273)

Safarov'un Pravda'daki makalesi bu telgrafi izleyen gün (15 Kasım) yayınlanıyor. Orhan ise konuşmasını 20 Kasım tarihli oturumda yapıyor. Oturumu yöneten Başkan (muhtemeldir ki Zinovyev'in kendisi), Orhan'ın konuşmasına daha baştan vurgulu biçimde dikkat çekiyor: "Başkanlık Divanı, bu akşam sözü son derece acil ve önemli bir bildirisi olan Türkiyeli bir yoldaşa vermeyi kararlaştırdı."

Zinovyev'in konuyu bu denli sahiplenmesinde Kongre'deki Ankara TKP'si delegelerinin özel bir basıncı olduğunu sanıyoruz. Zira onlar daha 1920'den beri, Şerif Manatov başta olmak üzere Ankara'da görev yapan Sovyet ve Komintern görevlilerinin de çok özel katkısıyla, milliyetçi burjuvazi ve Kemalist hareket konusunda daha açık bir değerlendirme ve tutuma sahip idiler. (Son saldırının ise doğrudan hedefiydiler!)

O sıra Komünist Enternasyonal'de Zinovyev'den sonraki ikinci önemli kişi olan Karl Radek, Dördüncü Kongre'nin 23 Kasım tarihli 20. Oturum'unda, Doğu Sorunu konulu tartışmalara toplu bir yanıt verdi. Konuşmasında Türkiye'deki Milli Mücadele ve Kemalist Hareket üzerinde özellikle durdu. Bu arada Türkiye'li delegelerin raporlarına ve konuşmalarına atıfta bulunarak şunları söyledi: "Türkiyeli komünistlere şu öğüdünü verdiğimiz için bir an bile pişman değiliz: Parti olarak örgütlendikten sonra ilk göreviniz Türkiye'deki milli kurtuluş hareketini desteklemek olmalıdır."

Daha ileride buna şunları ekledi: "Ve

kovuşturuldukları şu anda dahi biz Türk komünistlerine şöyle sesleniyoruz: Bu ana bakarak yakın geleceği unutmayın! Türkiye'nin büyük uluslararası devrimci önem taşıyan bağımsızlığını savunma görevi henüz sona ermiş değildir. Size saldıranlara karşı kendinizi savunun, kılcıca kılıç çekin, ama tarihsel olarak henüz kurtuluş mücadelesine sıra gelmediğini, Türkiye'nin yeni yeni billurlaşan devrimci unsurlarıyla daha uzun bir süre birlikte yürümek zorunda olduğunuzu da bilin." (Komintern Belgelerinde Türkiye, s.188)

Şimdilik bunların Karl Radek'in kişisel görüşleri değil fakat Komünist Enternasyonal'in o dönemki genel yaklaşımının bir ifadesi olduğunu belirtmekle yetinelim. (Radek'in konuşmasını önümüzdeki günlerde sunacağız.)

Son olarak teknik bir açıklama: Orhan'ın burada sunduğumuz konuşması Mete Tunçay'ın solun tarihine ilişkin çok bilinen çalışmasının (Türkiye'de Sol Akımlar) yanısıra, Erden Akbulut'la birlikte yayınladıkları yeni dönem çalışmalarında da yer alıyor. Örneğin **TKP'nin Kuruluşu 1919-1925** başlıklı en son kitapta bu konuşma, ön ve izleyen süreçlere ilişkin ayrıntılı bilgilerle ve belgelerle birlikte daha işlevli bir biçimde sunuluyor (s. 278 vd.). Fakat yazık ki konuşmanın bu kitaplardaki İngilizce kaynaklı çevirisi biraz sorunlu görünüyor. Bu nedenle biz konuşmanın Almanca tutanakları üzerinden bir çeviri sunan Kaynak Yayınları'nı tercih ettik.

KIZIL BAYRAK

(Komünist Enternasyonal IV. Kongresi'nin 20 Kasım 1922 tarihli 17. Oturum'unda Türkiye Delegasyonu adına **Orhan (Sadrettin Celal)** tarafından yapılan konuşma... Köşeli parantezler içindeki açıklamalar **Kızıl Bayrak** tarafından konulmuştur...)

BAŞKAN: Yoldaşlar, Lozovski yoldaşın kapanış konuşmasını yarına erteliyoruz. Başkanlık Divanı, bu akşam sözü son derece acil ve önemli bir bildirisi olan Türkiyeli bir yoldaşa vermeyi kararlaştırdı.

ORHAN: Yoldaşlar, hepiniz gazetelerde Anadolu'da komünistlerin kitle halinde tutuklandığını ve İstanbul'daki Türkiye İşçi Sendikası'nın [Türkiye İşçi Birliği] kapatıldığını bildiren haberleri

okumuşsunuzdur. Bu baskıları ve Kemalizmin bu yeni yönelişinin anlamını doğru kavramamız için, Kongre'ye Ankara ve İstanbul Komünist Partisi'nin faaliyeti ve milliyetçi hükümetin siyaseti konusunda bilgi vermeyi gerekli gördüm.

Türkiye Komünist Partisi'nin [Aşağıdaki **İstanbul** ara başlığına kadar TKP olarak faaliyetleri belirtilen Ankara merkezli THİF'tir] kuruluşu, işçilerle köylülerin verdiği kurtuluş mücadelesinin başına geçmeyi başaran burjuva milliyetçi hükümetin tam da bu emekçi kitlelerin en hayati çıkarlarının karşısına dikildiği bir döneme rastlar. İşte bu yüzden, Türkiye Komünist Partisi daha kurulduğu anda iki düşmanla karşı karşıyaydı: Emperyalizm ve milliyetçi burjuvazi. Parti, en büyük düşman olan emperyalizme karşı mücadelenin daha önemli olduğuna inandığından, hükümeti emperyalizme karşı mücadele ettiği sürece desteklemeye karar verdi, öte yandan da, işçiler ve köylüler için demokratik reformlar talep etmeye ve onları örgütlemeye devam etti. Bu tutum, 2. Kongre'nin millî mesele ve sömürgeler meselesi hakkında almış olduğu kararlara uygundur. Parti, kurulduğu günden bugüne, bu siyasetinde değişiklik yapmamıştır. Bunun kanıtı olarak size, partinin orduya, işçilere, köylülere yaptığı ve onları nihaî zafere kadar mücadeleyi sürdürmeye çağıran bildirisini göstermek isterim. Ayrıca, Parti, Yunan ordusuna ve emekçi kitlelerine de bir bildiri yayınlamış ve onları ayaklanmaya ve Yunan burjuvazisinin ve İngiliz emperyalizminin çıkarları için dövüşen orduyu parçalamaya çağırmıştır.

Parti, geçtiğimiz günlerde yeni bir bildiri daha yayınladı ve İstanbul halkını gericiğe ve emperyalizme karşı birleşik bir cephe oluşturmaya, Sultan'ın kaçmasını engellemeye ve onu yüce halk mahkemesinin önüne çıkarmaya çağırıyordu.

Bağımsızlık hareketinin bağrından doğmuş olan ve Misakı Millî'yi savunarak, emperyalizme karşı mücadele propagandası yaparak tüm Doğu'nun desteğini sağlayan Büyük Millet Meclisi Hükümeti, son üç yıllık faaliyetiyle bu sözlerinin bir aldatmacadan başka bir şey olmadığını kanıtladı. Bu bakımdan özellikle şu olaylar çok öğreticidir:

1- Hükümetin, Sovyet hükümetiyle ilk ilişki kurduğu günlerde Moskova'ya

gönderdiği temsilciler, ülkede büyük bir komünist partisi olduğunu, bu partinin özellikle köylülere etrafında topladığını ve hatta bazı yerlerde köylü Sovyetler'i [Şuraları] bile kurulduğunu iddia etmişlerdi.

2- Hükümet, Sovyet Rusya'nın gözü nü boyamak amacıyla, ilk zamanlarında "Yeşil Ordu" adı altında, tamamen burjuva unsurlardan oluşan sözüm ona Bolşevik bir parti kurdu.

3- İlk Sovyet heyetinin Ankara'ya gelmesinden sonra hükümet, bu Yeşil Ordu'dan arta kalan yüksek memur ve aydınlarla resmi bir komünist partisi kurdu.

4- Öte yandan, Londra Konferansı'na [Şubat-Mart 1921] gitmekte olan heyet, emperyalist hükümetlerin gözüne girmek için her geçtiği başkentte kısa süre önce yirmi kadar komünistin öldürüldüğünü -ki aralarında en seçkin yoldaşlarımız olan Suphi ve Ethem Nejat da vardır- zindanlardaki diğer komünistlerin de öldürüleceğini ve bu ülkeye Bolşevik belasının giremeyeceğini ilan edip durdu.

5- Fransızlarla 1921 yılında imzalanan Antlaşma da, hükümetin Doğu'dan uzaklaştığı ve Misakı Millî zararına ödünler verdiğini kanıtlamaktadır.

6- Son olarak, Komünist Partisi'ne ve Türkiye İşçi Sendikası'na [Türkiye İşçi Birliği] yönelen saldırıların Lozan Konferansının toplanmasıyla aynı tarihe rastladığını görüyoruz.

Ankara hükümetinin içteki siyasetine gelince, bu siyaset, programında demokratik reformlara yer veren grup ya da partilerin bağımsız çalışmasını engellemek, her türlü muhalefeti güç toplayıp sağlamlaşmasına fırsat vermeden yok etmek ve halkı birtakım şatafatlı sözlerle aldatmaktan ibarettir. Bu siyaseti şu olgularla somutlayabiliriz:

1- Hükümet, Büyük Millet Meclisi içinde oluşan ve geniş çaplı bir reform programını savunan "Halk Zümresi"ni bastırmıştır.

2- Hükümet, anayasanın hazırlanması sırasında önerilen meslek seçim sistemini reddetmiştir.

3- Hükümet, Büyük Millet Meclisi'ndeki muhalefet gruplarını bastırarak amacıyla bir "Dayanışma Grubu" kurmuş ve geniş halk kitleleri üzerindeki hâkimiyetini sağlama almak için de Anadolu'nun her yerinde tamamen burju-

vaziden, toprak ağalarından ve diğer vuruncularından oluşan gruplar yaratmıştır.

Hükümet, verdiği onca söze rağmen emekçi kitleler yararına hiçbir reform yapmamıştır, tam tersine var gücüyle sendika ve işçi derneklerinin kurulmasına engel olmakta, köylüleri dayanılmayacak kadar ağır vergiler altında inlemektedir.

PARTİNİN KİTLELERLE İLİŞKİSİ

Partinin attığı sloganlar, sömürülen işçi-köylü kitleleri arasında güçlü bir yankı buldu. Bunlardan sınıf bilinci en yüksek olanlar partiye girdi. Hükümet sürekli olarak partiye baskı yaptığı halde, işçiler ve köylüler partiye gittikçe daha sıkı sarıldılar. Parti, kısa zamanda önemli başarılar kazandı. Faaliyetinin ikinci dönemini oluşturan 1922 Mart'ından Ekim ayına kadar geçen süre boyunca Parti, propaganda ve eğitim alanında, ayrıca kızıl sendikaların örgütlenmesi ve komünist gençliğin örgütlenmesinde değerli çalışmalar yaptı. Partinin kitleler üzerindeki büyük etkisinin farkına varan hükümet, onun faaliyetini durdurma zorunluğunu duydu.

İSTANBUL

Sizlere, işçi hareketi konusunda İstanbul'daki komünist grubun [İKG] etkisi konusunda da bir şeyler anlatmak istiyorum. Geçtiğimiz günlerde İstanbul'daki Türkiye İşçi Birliği, komünizm propagandası yaptığı bahanesiyle kapatıldı. Oradaki çalışma, her yerdekinden daha zordur. Yoldaşlar! Bugün gerici Türkiye hükümeti ve emperyalizmle, komünizmin bu amansız düşmanı ile mücadele eden yoldaşlarımızın içinde bulunduğu güç ve trajik koşulları size uzun boylu anlatmama gerek yok. Ama bütün zorluklara ve bütün teröre rağmen iki yıla yakın süredir gizli çalışan İstanbul'daki komünist grup, kitleler üzerinde önemli bir etki sağlamayı başarmıştır. Bu grup, fabrikalarda, atölyelerde ve emekçilerin bulunduğu hemen her yerde hücreler kurdu, legal ve illegal broşürler, gazete, bildiri, çağrı yayınladı, komünist örgütlerden düzenli olarak sağladığı sayısız basın bildirisi dağıttı.

İstanbul komünist grubunun kazandığı başarıların hepsini bu akşama sığdıramam olanaksızdır. Ama yine de, sizlere bir fikir vermek için şunu söyleyeyim ki, İstanbul komünist grubu geçtiğimiz Temmuz ayında İstanbul'un belli başlı işçi örgütlerini sermayenin genel saldırısına karşı proletaryanın birleşik cephesini kurmak amacıyla bir araya getirmeyi başarmıştır.

Ne var ki, o güne kadar sınıf bilinci en yüksek işçi örgütü olarak bildiğimiz "Beynelmilel Amele İttihadi", bu birleşik

cephane girişimini baltaladı. Bu yoldaşlar, işçi sınıfının henüz hazır olmadığını ve her şeyden önce eğitilmesi gerektiğini söylediler. Buna karşılık biz de, aslında birliği istemeyenlerin baştaki yöneticiler olduğunu, ama birliğin eylem yoluyla ve eylem içinde gerçekleşeceğini savunduk. Ayrıca şunu da belirttik: "Eğer biz bugün bu birliği gerçekleştiremezsek, yarın burjuvazi birbirinden kopuk olan bütün işçi örgütlerini yok edecektir." Hayat bizi doğrulamıştır. Bugün bunun sonuçlarını görüyoruz.

HÜKÜMETİN YENİ YÖNELİŞİ, UZUN VADELİ GELİŞME YÖNÜ

Kemalizmin yeni yönelişi konusunda özetle şunları söyleyebiliriz: Türkiye'nin milliyetçi burjuvazisi, Londra Konferansı'nda [Şubat-Mart 1921] emperyalizme karşı nefret dolu olduğu halde, Türkiye emekçi kitlelerinin sömürülmesine katılma olanağı belirir belirmez, eski aşırı savas siyasetini terk etmeye başlamıştır ve artık bir ödün ve ihanet siyaseti benimsemektedir. Milliyetçi burjuvazi, Londra Konferansı'ndan bu yana artık devrimci değildir. Ve şimdi de Ankara hükümeti, hem kendi varlığını sürdürmek hem de temsilcisi olduğu büyük burjuvazinin çıkarlarını korumak için ihtiyaç duyduğu barış koşullarını elde edebilmek için, Lozan Konferansı'nda emekçi kitleler zararına Misakı Milli'den ödün vermeye hazırlanıyor.

Gördüğünüz gibi, Ankara hükümeti, sermayenin proletaryaya ve komünistlere yönelttiği genel saldırıya katılmıştır. Kongre'nin açılış toplantısında Clara Zetkin yoldaş, İtalya, Polonya, Romanya, Yunanistan, Letonya ve başka yerlerde komünistlere yapılan baskıları mahkûm ederken, Mustafa Kemal hükümetinin Türkiye Komünist Partisi'ne uyguladığı vahşice baskıyı anlatan telgraf elimize geçmiş bulunuyordu. Bu baskıya "vahşice" demek haklıyız. Çünkü polisler, tutuklulara ustura bıçakları ve sivri demirlerle insanlık dışı işkenceler yapmışlardır.

Mustafa Kemal hükümeti, kitle tutuklamaları sırasında tutuklanan yoldaşları Sovyet Rusya hesabına casusluk yapmakla, yani vatana ihanetle suçluyor. Son gelen haberlere göre tutuklamalar sürmektedir. Tutuklananların sayısı

200'ü aşmıştır, İstanbul'da Türkiye İşçi Sendikası kapatılmıştır ve komünistler kovuşturma altındadır. Bugüne kadar hiçbir ülkede, olağan koşullarda, bu çapta bir tutuklamaya girilmedi. Ama artık gerçek dostlarını ve düşmanlarını tanımasını öğrenen işçilerle köylüler, bütün bu baskılara ve teröre rağmen partilerine daha sıkı sarılıyorlar. Bunu şu olgularla kanıtlayabiliriz:

1- Ankara cephane fabrikasında çalışan komünist işçiler tutuklandığında, komünist olmayan işçiler tutuklama nedenini sordular. Kendilerine tutuklanmaların komünist olduğu cevabı verilince de şöyle dediler: "Mademki siz işçilerin çıkarlarını savunanları tutukluyorsunuz, o halde bizi de tutuklayın. Bugüne kadar biz komünist değildik, ama şimdi olduk."

2- Bu keyfi tutuklamayı protesto eden ve işçileri Komünist Partisi etrafında birleşmeye çağıran komünist bir işçinin bu çağrısı, oradaki işçilerin büyük çoğunluğu tarafından desteklendi. Sonunda çatışma çıktı ve olay yerine koşan subaylar ortalığı güçlkle yatıştırdı.

3- Köylüler ise, köylü örgütlerindeki tutuklamalara karşı oldukça ciddi bir biçimde direndi.

İstanbul'da komünistler, diktatörlüğe ve emperyalizmle burjuvazinin el ele vererek uyguladığı teröre rağmen mücadele mevzilerini terk etmediler.

4- Yoldaşlar! Size anlattıklarımın da anlaşılacağı gibi, Türkiye ve İstanbul Komünist Partisi, Komünist Enternasyonal'in talimatlarına uygun olarak millî kurtuluş hareketini her zaman desteklemiştir. Komünist Partileri, genel durumu göz önüne aldılar, çabalarını proletaryanın örgütlenmesi ve bilinçlendirilmesi üzerinde yoğunlaştırdılar ve geniş halk kitleleri yararına demokratik reformlar talep ettiler. Ama milliyetçi burjuva hükümet, partinin bütün bu iyi niyetli ve olumlu tutumuna rağmen ona baskı yapmaktan hiç vazgeçmedi. Şimdi de bu hükümetin, devrimci ve komünist ne varsa yok etmeye kararlı olduğunu görüyoruz.

Aslında hükümetin, tam da emperyalist güçler Türkiye'yi her bakımdan köleleştirmek için birleşmişken ve kendisinin emekçi kitlelerle dünya proletaryasının desteğine en çok ihtiyacı varken, böyle körü körüne antikomünizme sarılması

gerçekten gariptir. Ama bu yaptıkları cevapsiz kalmayacaktır. Mücadele ettiği üç yıl boyunca kendisini desteklemiş olan emekçi kitleler ve dünya proletaryası buna tepki gösterecek ve aptallığını ve işlediği büyük suçu gözüne sokacaklardır.

Yoldaşlar! Türkiye heyeti olarak Komünist Enternasyonal 4. Kongresi'ne emperyalizmin ve millî ihanet hükümetinin diktatörlüğü altında inleyen Türkiye emekçi halkı ile zindanlarda cesaretle büyük kurtuluş gününü bekleyen tutuklu yoldaşlara hitaben, dünya proletaryası adına aşağıdaki açık mektubun gönderilmesini öneriyoruz.

[Türkiye Heyetinin ekte yayınladığımız önerisi kongre kararı olarak aynen kabul edilmiştir...]

KOMÜNİST ENTERNASYONAL 4. KONGRESİ KARARI

TÜRKİYE'NİN KOMÜNİSTLERİNE VE EMEKÇİ KİTLELERİNE!

22 Kasım 1922

Büyük Proleter Devriminin beşinci yıldönümüne rastlayan Üçüncü Enternasyonal 4. Kongresi, Türkiye'nin işçi ve köylü sınıfına, Batı emperyalizmine karşı kahramanca bağımsızlık mücadelesi vererek kazandığı zafer dolayısıyla en iyi dileklerini yollar.

Türkiyeli yoldaşlar! Sizler, bütün köleleştirilmiş Doğu'ya ve sömürge ülkelere devrimci bir bağımsızlık hareketinin canlı örneğini verdiniz.

Ama son olaylar, sizin eşsiz fedakârlığınız sayesinde kazanılan bu zaferin meyvelerini milliyetçi burjuva hükümetin gasp etmek istediğini gösteriyor. Ankara'daki milliyetçi hükümet, Türkiye büyük burjuvazisinin yararına elde edeceği bazı ödümler karşılığında emperyalistlerle anlaşmaya hazırdır.

Bu yeni siyasetini uygulamaya başlayan hükümet, ilk iş olarak partiyi dağıttı, bütün Parti örgütlerine baskı yaptı, kitle halinde tutuklamalara girişti, tutuklu yoldaşlara vahşice davrandı ve son olarak da İstanbul'daki Türkiye İşçi Sendikası'nı kapattı. Türkiye Komünist Partisi, emekçi kitlelerin emperyalizme karşı mücadelesinde milliyetçi burjuva hükümeti daima desteklemiştir. Hatta Türkiye Komünist Partisi, ortak düşman karşısında kendi programından ve idealinden geçici olarak fedakârlık yapmaya bile hazır olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla hükümetin Komünist Partisi'ne karşı tutumu ancak şöyle açıklanabilir: Hükümet, yardımımızı sağlamak için vaat etmiş olduğu reformların gerçekleşmesini talep edecek işçi ve köylü sınıfının bilinçli temsilcilerini

yolunun üzerinden kaldırmak istemekte ve Lozan Konferansı'nda gerçek bir burjuva hükümeti olarak boy göstermeye heveslenmektedir. Türkiye'nin burjuva hükümeti, size ve sizin temsilcilerinize karşı suç işlemeye cüret ediyor. Onların işlediği bu suçlar, Rusya proletaryası başta olmak üzere bütün dünya proletaryasının en şiddetli tepkisini çekecektir. O Rusya proletaryası ki, bütün emperyalist ve kapitalist devletlerin Türkiye'nin emekçi halkını boğazlamak için birleştiği en zor günlerde bile, hiçbir maddi fedakârlıktan kaçınmamıştır.

İşte, milliyetçi hükümet emperyalizmle anlaşmaya hazırlandığı içindir ki, sizin gerçek temsilcilerinizi yok etmek ve sizi dışarıdaki dostlarınızdan koparmak istiyor.

Komünist Enternasyonal'in 4. Kongresi, bu vahşi davranışı şiddetle protesto eder ve emperyalizmin jandarması rolünü oynamayacak, emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadeleyi sürdürecektir ve Türkiye'nin emekçi kitlelerinin yararına demokratik reformlar gerçekleştirecek olan her hükümeti ya da siyasî partiyi desteklemeye hazır olduğunu bildirmeyi görev sayar.

Tutuklu yoldaşlar! Tüm dünya proletaryasının kurmayı ve savunucusu olan Komünist Enternasyonal, sizin şahsınızda Türkiye emekçi kitlelerinin sınıf bilinci en yüksek olan ve en fedakâr temsilcilerini en sıcak duygularla selamlar.

Yoldaşlar, zindanların karanlığı devrim güneşini asla karartmamıştır; bunu unutmayın.

Yoldaşlar, devrimin zaferinin arifesinde hâkim sınıfların artan vahşeti, aslında onların aczini ifade eder; bunu unutmayın. Biz, kapitalizmin kendi iç çelişmelerinin yükü altında çöktüğü ve emperyalist çelişmelerin doruğa ulaştığı anda uluslararası burjuvazinin, yeni komünist toplumun öncü savaşçılarına ve yaratıcılarına saldırısını iki kat artırdığını saptıyoruz.

Ama hiçbir beyaz terör, önüne geçilmesine imkân olmayan nihaî zafere inananları yıldırnamamıştır. Ve zindana atılan, katledilen her yoldaşın yerini, sömürülen proleter kitlelerinden gelen yüzlerce yenisi almaktadır ve onlar kurtuluş mücadelesini daha da büyük bir güçle sürdürmektedir.

Yoldaşlar! Üçüncü Enternasyonal, sizleri cellatlarının elinden çekip almak için elinden geleni yapmayı kendine görev bilir.

Yaşasın dünya devrimi!

Yaşasın Türkiye'nin fedakâr komünistleri!

Yaşasın Komünist Enternasyonal!

Yaşasın Sovyet Rusya!

(Komintern Belgelerinde Türkiye, Kaynak Yayınları, s. 160-66)

Canice aptallık

G. Safarov

Kemalist hükümet Türkiye proletaryasının partisine vahşice baskılarla yüklendi. Bu baskılar Türkiye'nin "iyi niyetli" emperyalistleri tarafından dayatıldı. Komünistler derhal serbest bırakılmalı.

Anadolu'da 200 Türk komünist işçi hapse atıldı. Tutuklama sırasında birçokları ağır şekilde dövüldü, işkence gördü. 20 kişi devlete ihanetten mahkemeye veriliyor.

Zamanında Taleyan şöyle demişti: "Bu, cinayetten de öte bir şey. Bu bir aptallıktır." Kemalist hükümet şimdi bu iltifatı kendi üzerine almalıdır. Fransız genelkurmayından subayların hangi entrikalarının onu bu yola sevk ettiğini bilmiyoruz. Ancak çok iyi biliyoruz ki, Mussolini'nin defne çelengi Sevr Antlaşması galiplerinin başlarını süslemeyecek, çünkü onlar Türkiye proletaryasına saldırırken aslında Türkiye'nin bağımsızlığının başını eziyor.

Komintern'in II. Kongre kararlarına göre hareket eden Türkiye Komünist Partisi, Misak-ı Milli -Pacte Nationale uğrundaki kurtuluş savaşını azimle ve kesin bir şekilde destekliyordu. Türk halkına karşı toplumsal görevini yerine getirmekle o aynı zamanda enternasyonal proletarya görevini yerine getiriyordu. Provokasyon olarak Mustafa Suphi'nin öldürülmesi, Kemalist hükümetin dışı tırnaklı bir "resmî komünist partisi" kurması, küçük çapta bir dizi kovuşturma uygulaması, bütün bunlar Türk komünistlerinin emekçi yığınlarını emperyalist işgalcilere karşı savaş için örgütlemeye çalışmalarını engellemeyemedi. İşçi sınıfını örgütlemek başta gelen görevdi ve yoldaşlarımız bu görev üzerinde tüm gücüyle yoğunlaştı. Fabrikalarda, sanayi işletmelerinde ve demiryolu atölyele-

rinde işçileri toplayıp, onları bağımsız bir politik ve ekonomik güç olarak örgütlemeye çalışıyorlardı.

Ve işte şimdi onlara karşı azgınca, vahşice baskı uygulanıyor. Kemal Paşa hükümeti işçi sınıfına karşı savaşı, İngiliz köpekbalıklarının sultanın cesedini canlandırmaya çalıştığı, muzaffer Türk halkının kazanımının meyvelerini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bir dönemde, bugünkünden daha uygun bir zaman bulamadı...

Nasıl bir utanç, nasıl bir basiretsizlik!

Komünistler devlete ihanetle suçlanıyor. Savcının diliyle kimler konuşuyor? Zonguldak kömürlerine ve Küçük Asya petrolüne sözde yurtseverlik sevdiyasıyla aşık bay (...) ve efendiler mi?

Aptallık ihanete dönüşebilir. Ulusal kurtuluş davasına ihanet olabilir. Ve illegaliteye itilmiş, zalimlerce kan kaybına uğratılmış olsa bile, işçi sınıfı bunu açığa çıkarmasını bilecektir.

Şimdi uluslararası ilişkilerin düğüm noktası İstanbul çevresinde daha da sıkılaştı.

Evet, Türk halkı adına hüküm süren efendiler. Yıllarca Antant devletlerinin karşı-istihbaratçıların çizmesi altında ezilen, emperyalist zorbalığın sona ermesini bekleyen Türkiye başkentinin işçi sınıfı şimdi kendisine ne vereceğini bildirmek istiyor. Yeni bir Abdül Hamid rejimi mi, İttihatçı askerî diktatörlük mü?

- Maske düşsün! - İttihatçılar (Jön Türkler) de (...) kendini (...) ayak ucunda bulacağını düşünmeye başladı.

Belki kimi Kemalist diplomatlar Türkiye'nin "dürüst" Avrupa-Amerikan-Japon burjuva cemiyetine, henüz burjuvazinin bakalorya sınavını kazanamadığı için alınmadığını sanıyor!?

Belki de onlar, birkaç düzine Türk işçisini kesip katledince, Avrupa'nın öncülerini arasına alınacaklarını ve Mussolini'den ek olarak faşist sadizm dersleri alabileceklerini sanıyor!?

Bu hesap anlamsız ve küçük çıkar işportacılığıdır!

Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlığını yalnız işçilerin cumhuriyeti savundu. Ve yalnız o şaşmadan savunmaya devam ediyor.

Kemalist hükümet milli devrime bağlılık ile işçi sınıfıyla savaş arasında seçim yapmak durumunda.

Komünist Enternasyonal bu utanç ve ihanet girişimleri karşısında susmayacak.

Her ülkenin kendi iç işlerini bağımsız olarak çözme hakkı vardır, ancak resmî büyük devletlerden başka, hukuken kabul edilmeyen, ama gerçekten büyük bir devlet var ki, gelecek ona aittir. Onun adı uluslararası proletaryadır. O her zaman ezilenlerden, esaret altında tutulanlardan yanadır, ama bununla birlikte o her zaman emekçi yığınlarına zorbalık yapanlara ve baskı uygulayanlara karşıdır.

Birkaç düzine proleter kesip katledebilirsiniz, sömürgeci İngiliz subayı formasıyla "harakiri" yapanlara baş eğebilirsiniz, Fransız bankalarının sempatisi için işçilerine karışılmasına göz yumabilirsiniz, ama bütün bunların bedelini ödemekten kurtulamazsınız. Türk hükümetleri ve partilerinin tarihi bunu ispatlayan açık örnekler veriyor.

Son söz: Türk komünistleri ne zaman serbest bırakılacak?

Pravda (No.258, 15 Kasım 1922) (TKP'nin Kuruluşu 1919-1925, Yordam Kitap, Ekim 2020, s.275-76)

ABD seçimleri üzerine

A. Engin Yılmaz

Dünyanın büyük ilgi ve merakla izlediği ABD seçimlerini Joe Biden kazandı. Kendisi de bizzat çürüten Amerikan emperyalist kapitalizminin bir ürünü olan Trump, tüm sorunların nedeni olarak görüldüğü ölçüde, ABD sermaye diktatörlüğü aklanıyor ve dolayısıyla da Trump'ın kaybetmesi "Dünya derin nefes aldı" biçiminde sunuluyor. Oysa hemen her şey, Trump'ın çok büyük ölçüde Amerikan emperyalizminin çürümüş ruhunu temsil ettiğini gösteriyor. Trump gitti ama "Trumpizm kaldı" değerlendirmeleri bunu anlatıyor olmalı.

ABD, yeni bir seçimi "fırtınalı" zamanlarda karşıladı. "Siyahların hayatı önemlidir" isyanı, cinsiyet karşıtı büyük kadın hareketleri, gençliğin iklim karşıtı kitlesel eylemleri, işçi grevleri ve direnişleri, 10 Kasım itibarıyla 230 binden fazla ölüme neden olan salgın, ekonomik kriz ve siyasi sistemdeki kaos, 40 milyonu bulan işsizlik, derinleşen eşitsizlik ve yoksulluk, kurumsallaşmış ırkçılık ve polis cinayetleri, emperyalist hegemonya ve dış politika krizi, irtifa kaybı, burjuva demokrasisinde çürüme, tehlikeli boyutlarda toplumsal kutuplaşma, büyüyen eşitlik ve özgürlük arayışı ve tüm bunların toplamı olarak iç savaşa benzer koşulların yaşanacağı kaygısı... Tüm bunlar, ABD başkanlık seçimlerini şekillendiren başlıca dinamikler oldu.

Çok yönlü kriz sarmalına bir de "seçim krizi" eklendi. Trump, seçim süreci boyunca neredeyse gündelik olarak skandal, yalan, iftira, komplo ve dedikodu üretip yaydı. Bu seçimin, "Bir sosyalist programın sevgili kaderimizi yıkmasına izin verip vermeyeceğimizi" belirleyeceğini iddia etti. Biden'ı seçmenlere "Bir Çin kuklası ve sosyalist-solcu bir 'radikal' olarak sundu. Onun "Polisi dağıtmak ve sınırları kaldırmak" istediğini, komünizmin ve Çin'in Amerika'yı istila edeceği vb. gibi yalanları seçim süresince tekrarladı. *Washington Post*, yalanlarıyla da ünlü olan Trump'ın başkanlığı sırasında söylediği 20 bin küsur kadar yalanı deşifre etti. Azgın bir komünizm düşmanlığının yanı sıra aylar boyunca "posta yoluyla oy kullanma seçim hilesine yol açacak, sahtekarlık yapılacak" yalanını tekrarladı. Radikal milislerine oylara sahip çıkmaları için sokaklara dökülme çağrısında bile bulundu.

Seçim sonucunu kabul edip etmeyeceği sorusuna, sadece kendisi kazanırsa kabul edeceği yanıtını verdi. Seçim sırasında ise oyların tamamı henüz sayılmadan kendisini ABD başkanlık seçimlerinin galibi ilan etti. Aradan bir hafta geçmiş olmasına rağmen halen bir komplodan, seçim sahtekarlığından ve zaferinin kendisinden çalındığından söz ediyor. Oyların daha fazla sayılmasını durdurmak için mahkemeye gideceğini tekrarlıyor. Burjuva demokratik sistemin temel bir parçası olan seçim işlevini adeta redediyor. O çürüten ama sahiplerince yüceltilen burjuva demokrasisini bir yana itiyor. Böylece ABD "demokrasisi"ne de ayna tutuyor.

Trump'ın yönetim sisteminin bir parçası olan kutuplaşmayı, gerilim ve çatışmayı seçim vesilesiyle kışkırtması ve seçim sonuçlarını kabul etmemesindeki ısrarı, bir dizi nedenin yanı sıra kendisini kurtarma kaygısına da yorumlanıyor. Zira 26 kez cinsel tacizle suçlanan, ırkçılığı kabul gören ve kendini Neonazilerden ve aşırı sağcılardan uzak tutmadığı aşkar olan Trump hakkında sürmekte olan 30 davanın bulunduğu söyleniyor. Bunlar, cinsel taciz ve tecavüz, vergi kaçırmak, kara para aklamak, dolandırıcılık yapmak, adaleti engellemek, bağışları kö-

tüye kullanmak vb. suçları kapsıyor. Dolayısıyla kaybettiğini kabul etmemesinin gerisinde, başkanlık zırhının korumasını yitirip yargılanma korkusu da var.

DİKKAT ÇEKİCİ KİMİ SONUÇLAR

ABD seçimlerine 1908'den bu yana tarihin en büyük katılımının sağlandığı iddia edilirken, Demokrat Parti'nin de tarihindeki en yüksek oy sayısına ulaştığı ileri sürülüyor. Bu, Trump'a, onun politikalarına, temsil ettiği "değerlere" karşı halkın duyduğu öfkeyi ifade ediyor ve ondan kurtulma arzusunu ortaya koyuyor. Zira pandeminin tetiklediği çok yönlü sosyal yıkım, büyüyen işsizlik ve yoksullaşmanın, ırkçılığın ve polis cinayetlerini kışkırtmanın vb. nin sorumlusu olarak görüldü Trump. Ancak Biden'ın, beklenenden daha az, Trump'ın ise beklenenden daha çok oy aldığı şaşırtıcı da bir sonuç çıktı ortaya. 18-29 yaş arası genç seçmenlerin seçime katılımında bir artış olmamasına rağmen, Trump 2016 yılına kıyasla bu grup içinde 600 bin oy kaybına uğrarken, Demokratların yaklaşık 2 milyon oy kazanması ise olağan bir sonuç oldu.

Trump'ın kadınlar, Afrika, Asya ve Latin kökenli Amerikalıların özellikle de

varlıklı kesimleri arasında desteğini büyük oranda artırmış olduğu iddiası dikkat çekicidir. Trump'ın, Afrika kökenli Amerikalı erkekler arasında 2016'da yüzde 13 olan oy oranını 2020'de yüzde 18'e çıkardığı belirtiliyor. Bu, yaklaşık 500 bin oy artışı anlamına geliyor. Demokratların ise siyah erkekler arasında sadece 600 bin dolayında oy artırdığı söyleniyor. Afrika kökenli Amerikalı kadınlar arasında ise Trump, oy oranını ikiye katladı. 2016'da Afrika kökenli Amerikalı kadınların sadece yüzde 4'ünün oyunu aldığı söylenen Trump'ın, 2020'de, bu grubun yüzde 8'ini kazandığı ileri sürülüyor. Dikkat çekici bir başka nokta ise Trump'ın işçi sınıfı içinde de önemli bir desteğe sahip olmasıdır.

Bu sonuca yol açan faktörlerden biri, Biden'ın kitlelerin değişim isteğine yanıt verememesi, ekonomik ve sosyal sorunlara yönelik çözüm önerileri ortaya koyamamasıdır. Öyle ki o, işçi sınıfına ve toplumun öteki ezilen ve horlanan katmanlarına bir reform vaadinde bile bulunma gücü gösteremedi. Kampanyasının son haftalarında ise, polis finansmanını asla kesmeyeceğini ve ırkçı polis cinayetlerini önlemek için şüphelilerin "bacağından" vurulması gerektiğini savundu. Amerikan toplumunun en geri ve muhafazakar fikirlerine sahip kesimleri

arasında Trump'ın "yasa ve düzen" söyleminin de işe yaradığı anlaşılıyor. Özellikle de yaşlı seçmen üzerinde bunun büyük etki sağladığı söyleniyor. Ticarete korumacılığı yücelten ve göçmen düşmanlığını döne döne işleyerek duvarlar yükselteceğini tekrarlayıp duran Trump'ın işini kaybetme korkusu yaşayan işçilere işlerini kaybetmeyecekleri duygusunu kazandırarak onların "çıkarlarına" hitap etmesi faktörlerden bir başkasıdır.

Toplumun ezilen, sömürülen, horlanıp aşağılan, yokluk ve yoksunluğa mahkum edilen kesimleri çeşitli vesilelerle değişim isteklerini ve taleplerini ortaya koyuyorlardı. Fakat Biden (Demokrat Parti), ABD burjuvazisinin bir temsilcisi olarak kitlelerin bu değişim isteğini yanıtlayamaz, taleplerine sahip çıkamazdı. Sanders'ta ifadesini bulan ve özellikle de gençlik arasında büyüyen sol dalganın seçim süreci üzerinden Biden lehine etkide bulunduğu ortadadır. Ama buna rağmen Biden ve partisi sola ve ilerici olan her şeye düşmandır. Demokratların New York Milletvekili Alexandria Ocasio-Cortez'in, *New York Times*'a verdiği bir söyleşide, "Dışarıdan, bir ton destek var, ama içeriden, ilerici kokan her şeye karşı son derece düşmanca davranıyor" isyanında bulunarak, istifa etmeyi düşünmesi boşuna değil. Dolayısıyla ırkçı, cinsiyetçi, saldırgan ve faşizan söylem ve icraatlarına rağmen Trump'ın, beklenenden çok daha fazla oy almayı başarmış olması aslında pek de şaşırtıcı değil.

Trump'ın 4 Kasım'da medyaya yaptığı açıklamada, "Demokratlar büyük başarıların, büyük medyanın, büyük teknolojinin partisi gibi görünüyor. Ve Cumhuriyetçiler Amerikan İşçi Partisi oldu ve tam olarak böyle oldu." demesi dikkat çekicidir. Elbette böyle bir iddiayı ciddiye almak için bir neden yok. Ama söylenenin iki partinin birbirine ne kadar çok benzediklerini göstermesi bakımından anlamlıdır. Demokrat Parti ve Biden'ın kısmi sosyal ve demokratik reformlar ileri süren Sanders'in adaylığına karşı verdikleri mücadele ve onun kaybetmesini sağlama tutumu da buna işaret etmektedir.

BIDEN'İN DEVRALDIĞI MİRAS VE OYNAYACAĞI MİSYON

Trump'ın manifestosu, Amerika'nın yeniden harika olması gerektiği idi. Hemen tüm göstergeler başarısız olduğunu gösteriyor. Zira ekonomik, toplumsal, sosyal ve siyasal sorunlar katlanarak büyüdü. Büyüyen yokluk ve yoksulluğa, kurumlaşan ırkçılığa, olağanlaşan polis cinayetlerine, salgınla büyüyen sosyal felaketlere, ücretsiz eğitim ve sağlığa erişim talebine, gelecek kaygısı büyüyen ve radikalleşen gençliğe, özgürlük ve eşitlik arayışı büyüyen kadınlara, işçi sınıfı ve

emekçilere, dahası pandemiyle birlikte yıkıma uğrayan orta sınıfın önemli bir bölümüne bile vereceği bir yanıtı yoktur Biden'ın.

Trump'tan devralınan sorunların Biden ile birlikte hafiflemesi bir yana, derinleşmeye devam edeceği açıktır. Zira söz konusu sorunlar yığını, Trump'ın kişiliğinden bağımsız olarak, bizzat Amerika kapitalizminin neden olduğu sorunlardır. Çok boyutlu sorunlar ve bunların tetiklediği bir rejim ve sistem krizi vb. Biden'ın devraldığı sorunlardır. Seçim süreci ve seçim sonucunun kendisi de ABD'nin adeta ikiye bölündüğünü açıkça gösterdi. Bu, öteki temel sorunların yanı sıra Biden'ın, Amerikan toplumunun bölünmüşlüğüne, öfke ve nefret politikasını da miras alacağı anlamına gelmektedir. ABD emperyalizminin Trump ile başlamayan ancak onunla büyüyen sorunları karşısında Biden-Harris yönetiminin hiçbir sorununu çözmeyeceği açıktır.

İçte ve dışta biriken ve çözümünü sistem içinde mümkün olmayan devasa sorunları devralan Biden, başkanlık koltuğuna oturduğunda işçi ve emekçilere karşı Trump'tan eksik kalmayacağını gösterecektir. Zira Biden-Harris ikilisinin misyonu, işçi sınıfına karşı sermayenin yumruğu olmak, sosyal yıkım programını uygulamak ve tabii ki ABD emperyalizminin dünya hegemonyasını kalıcı kılmaktır. Bu misyon çerçevesinde onun görevi, içte ABD'nin kapitalist sistemi ve düzenini sorgulayan, "başka bir dünya" arayışı ve isteği büyüyen, giderek daha radikal bir şekilde mücadele sahnesinde yer alan-alacak olan kitlelerin mücadelesini bin bir yolla dizginleyip yatıştırmak, olmazsa terörle ezmektir. Zira Amerika'da gençlik başta olmak üzere ezilenler ve sömürülenler arasında sola ve sosyalizme belirgin bir yöneliş yaşandığı, Trump'ın icraatlarının ise buna ek bir ivme kazandırdığı, dolayısıyla mevcut olan sol-sosyalist ve anti-faşist akımların kitle desteğinin büyüdüğü biliniyor.

Biden yönetiminin dıştaki görevi ise, çözülen ABD hegemonyasını durduracak, onun dünya jandarması konumunu koruyacak adımlar atmaktır. Bunun için de sömürgeci-işgalci ve savaşçı icraatlardan geri kalmayacaktır. Boyun eğdiremediği ülkelere darbeler tezgahlamaya, yaptırımlar uygulamaya, halklara kölelik dayatmaya devam edecektir. Nitekim onun on yılları bulan siyasal kariyeri, milyarderler sınıfının çıkarlarını korumak ve onlara hizmet etmekle geçmiştir. Bu hizmeti sürdürmeye de devam edecektir. Bu ise, emekçi kitleleri Demokrat Parti liderliğine ve genel olarak ana akım siyasete karşı bir alternatif aramaya yönlendirecek, sınıf mücadelesi sertleşecektir.

Bolivya'da MAS hükümeti göreve başladı

Bolivya'da 18 Ekim seçimlerini kazanan Sosyalizm Hareketi'nin (MAS) adayı Luis Arce hükümeti Pazar günü yemin ederek göreve başladı. Bolivya resmi haber ajansı ABI'nin bildirdiğine göre, 16 bakandan oluşan Arce kabinesi daha çok toplumsal hareketlerin taleplerine uygun olarak MAS'ın "yeni yüzlerinden" oluşturuldu.

Bakanlarını tanıtan Arce, hükümetin sadece darbeciler tarafından tahrip edilen ekonomiyi ıslah etmekle uğraşmayacağını, yıkıma uğrattıkları eğitim ve sağlık hizmetlerinde de büyük sorunlarla karşı karşıya olduklarını söyledi. Cumhurbaşkanı Arce, uluslararası ilişkileri yeniden yönlendireceğini ve Haziran ayında kaldırılan Kültür Bakanlığını açacağını açıkladı.

MAS hükümetinin ilk eylemlerinden biri, yerli halkların geleneksel sembolü olan "Wiphala"nın ulusal bayrakla eşitliğini yeniden sağlamak oldu. Evo Morales döneminde renkli bayrak, eşit devlet sembolü olarak anayasada yer almıştı. Ancak askeri darbeye yönetime getirilen Jeanine Enez'in, "Benim bölgemde, 'Wiphala' gibi bir bayrak istemiyoruz" açıklamasını "çağrı" sayan faşist çeteler, darbecilerin de desteklediği gösteriler eşliğinde ülkenin çeşitli yerlerinde yerli halkın sembollerini yakmışlardı.

VENEZUELA ELÇİLİĞİ İŞGALDEN KURTARILDI

Bolivya'yı ziyaret eden Venezuela Dışişleri Bakanı Jorge Arreaza, Pazartesi günü başkent La Paz'daki büyükelçiliğe Güney Amerika bağımsızlık savaşının sembol liderlerinden Simon Bolívar'ın resmini yeniden astı. Darbeden sonra Venezuela elçilik binasını işgal eden resmi/sivil çeteler, Donald Trump'ın

lütfuyla kendisini Venezuela'nın "geçici başkanı" ilan eden Juan Guaidó'nun fotoğrafını asmışlardı. Arreaza, Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, "Venezuela halkına ait olanı kurtardık." dedi. Cumhurbaşkanı Nicole Maduro da yaptığı açıklamada, "Kurtarıcı Simon Bolívar, Bolivya büyükelçiliğimize geri döndü." ifadelerini kullandı.

Venezuela elçiliği baş katibi, Guaido ile yandaşlarını elçilik binasını yağmalamakla, televizyonları, kitapları, bilgisayarları, mobilyaları söküp çalmak ve "barbarlık" yapmakla suçladı.

MORALES ÜLKESİNE GERİ DÖNDÜ

Arjantin'de sürgünde bulunan eski yerli cumhurbaşkanı Evo Morales, Çarşamba günü MAS'ın kalelerinden biri olan Chimore kentine geldi. Burası Morales'in Koka çiftçilerinin sendika lideri olarak siyasi kariyerine başladığı yerdir aynı zamanda. 12 Kasım 2019'da darbecilerin sürgüne gönderdikleri Morales darbeden bir yıl sonra sendika lideri olarak siyasi kariyerine başladığı kente yeniden döndü.

Prensa Latina ajansının bildirdiğine göre Morales, düzenlediği basın toplantısında, darbecilerin sekiz akrabasına kendisini Washington'a iade etmeleri karşılığında 50 bin dolar teklif ettiklerini ancak yakınlarının bunu reddettiğini açıkladı. Morales, "Darbe sadece Bolivyalı sağ tarafından değil, aynı zamanda ABD tarafından, kapitalizm tarafından da yapıldı. Darbe bizim ekonomik modelimiz ve lityumla ilgiliydi." dedi.

Kendilerine 'barbarlar' denildiğini hatırlatan Morales, şu sözlerle sağıcılara bir tür meydan okudu: "Bolivya'daki ve dünyanın genelindeki sağcılar şunu bilmeli, barbarlar hükümete geri döndü. İktidardayız."

Şili halk hareketi, tarihsel dersler ve güncel görevler

K. Ali

2019 yılının sonbaharına damgasını vuran Şili halk hareketi, 2020 Mart ayında ilan edilen korona pandemisi nedeniyle yavaşlansa da değişik biçimler altında kitlesel varlığını sürdürdü. Gençlik eylemlerinden grev, genel grev, sokak gösterisi, blokaj-barikat, ulusal ve bölgesel çapta gerçekleştirilen kadın genel grevlerine, pandemi yasakları döneminde balkon ve pencerelerden tencere-tava gürültüsüne kadar uzanan oldukça zengin eylem biçimleri yaratıcı bir tarzda hayata geçirildi.

Protestolar Ekim 2019'da Şili'de metro bilet fiyatlarına 4 cent zam yapılarak, 800 pesodan (1,13 dolar) 830 pesoya (1,17 dolar) yükseltilmesi ile başladı. Metro zamlarından etkilenmeyen ülkenin değişik bölgelerindeki 70 kente yayılarak hızla büyüdü. Su kaynaklarının özelleştirildiği Şili'de sağlık, eğitim ve kamu hizmetlerine yapılan fahiş zamlarla ağırlaşan yaşam koşullarına eklenen metro zammı emekçilerin öfkesini taşırdı. Mesele 4 centlik metro zammının sınırlarını aştı. Pinochet'nin halefi Concertacion (diyalog-uyum-uzlaşma) hükümetlerinin sürdürdüğü neo-liberal politikalara karşı mücadeleye dönüştü. Eylemlerde Chicago Okulu'nun "Chicago Boys" olarak bilinen neoliberal iktisatçılarına ve Milton Friedman'a gönderme yapan "Neoliberalizm Şili'de doğdu ve Şili'de ölecek!" yazan pankartlar yaygın olarak taşındı.

"PİNOCHET'SİZ" PİNOCHET'Lİ YILLAR

1989 yılında devlet başkanlığından çekilmek zorunda bırakılan Pinochet 1998'e kadar ordu komutanı, 2005'e kadar da ayrıcalıklı senatör olarak Concertacion hükümetlerinin üzerinde kalmaya devam etti. Genç kuşak işçi-emekçilerin başını çektiği 2006-2012 fiili grev-eylem dalgaları, Pinochet'nin "milli-resmi dokunulmazlık" statüsünü silerken, Concertacion'u (diyalog -uyum- uzlaşma), Pinochet'nin haleflerini hain ilan ederek bir kenara attı. Şili'de işçi-emekçi-genlik ve kadın hareketi yeni bir dönemin eşliğindeydi. Düzen partilerine ve kurumlarına karşı oluşan güvensizlik büyüyordu. 2010'lu yıllarda seçimlere katılım oranı yüzde 50'ye kadar düştü. İşçilerin belli bir kesimi nezdinde kötü bir sicile sahip olan Şili Komünist Partisi'nin denetimindeki

Şili'de geçtiğimiz yıl patlak veren ve aylarca süren mücadelenin, Pinochet anayasasının yırtılıp atılması ve yeni bir anayasasının yapılması gibi, verilen mücadelenin derinliği, genişliği ve uzun solukluluğuyla kıyas kabul etmeyecek kadar geri bir talep etrafında soluklanması oldukça anlamlıdır. Bu eşğin nasıl ve hangi mücadele biçimleriyle aşılabileceğini önümüzdeki yıllar gösterecektir.

Şili Sendikalar Konfederasyonu (CUT) ve düzen sendikalarına karşı güçlü bir dalga oluştu. Mücadeleler içinde, 2003-2006 döneminden itibaren, işçilerin "gerçek sendika" veya "taban sendikası" dedikleri çok sayıda bağımsız yeni yerel sendika ve sendika federasyonu doğmaya başladı. 2006'da "Penguin devrimi" olarak bilinen lise öğrencileri hareketini 2011'de üniversite öğrencilerinin büyük hareketi ve 2019'da uluslararası planda yeterince yankı yaratan büyük sokak isyanları takip etti...

1973 yılında kanlı bir askeri darbeye yönetimi gasp eden Pinochet'yi 16 yıl sonra, 1989 yılında yönetimi bırakmak zorunda bırakan Şili halk hareketi, 1989'dan 2020'li yıllara kadar değişik evrelerden ve tuzaklardan geçerek kesintisiz olarak devam etti. Bu mücadelenin, Pinochet anayasasının yırtılıp atılması ve yeni bir anayasasının yapılması gibi, verilen mücadelenin derinliği, genişliği ve uzun solukluluğuyla kıyas kabul etmeyecek kadar geri bir talep etrafında soluklanması oldukça anlamlıdır. Bu eşğin nasıl ve hangi mücadele biçimleriyle aşı-

labileceğini önümüzdeki yıllar gösterecektir. dırıyor.

ZENGİNLİKLER DE HÜKÜMETLER DE KAPİTALİSTLERE AİT

Şili'de 50-60 kadar ailenin toplam servetleri Şili GSYH'sinin yaklaşık yarısı düzeyindedir. En zengin on aile içerisinde yer alan ve 10 milyar dolardan fazla bir servet üzerinde oturan Şili'nin milyarder Devlet Başkanı Pinera, "Sınırsız güç kullanmaya hazır güçlü bir düşmanla savaştığımız" diyerek, korona pandemisi vesilesiyle ertelenen anayasa yazımı ve oylaması öncesinde emekçi halk hareketine karşı çok yönlü ve vahşi bir savaş başlatacağını duyurdu. Pinera bu savaş ilanını yaparken, 1973 darbesi öncesinde Pinochet çetesinin, reformist ve uzlaşmacı Allende'nin 'Halkın Birliği' hükümeti ve partilerinin uzlaşmacı politikalarından aldığı cesareti bugün de kapitalist sistemin Şili Komünist Partisi gibi gönüllü bekçilerinden alıyor. Latin Amerika ve dünya devrimci hareketi için olumlu ve daha çok olumsuz olsa da derslerle dolu olan Şili deneyimi, günümüz için de oldukça anlamlı ve değerli dersleri barın-

PİNOCHET DARBESİNİN ZAFERİNİ KOLAYLAŞTIRAN REFORMİST HAYALLER

Sanayi Kordonları Santiago İl Koordinasyon Komitesi'nin Pinochet askeri-faşist darbesinden sadece 6 gün önce Salvador Allende'ye yazdığı deklarasyon-mektup, uzlaşmacı reformist politikaların Pinochet faşist askeri darbesinin zaferini kolaylaştırmasını anlamak bakımından olduğu kadar bugün Şili'de ve yarın bir başka yerlerde yükselecek olan işçi-emekçi halk hareketlerini olası oportünist-uzlaşmacı ve sınıf işbirlikçisi tuzak ve tehlikelerden korumak içinde tarihi derslerle doludur:

Sanayi Kordonları Santiago İl Koordinasyon Komitesi'nin Pinochet askeri-faşist darbesinden sadece 6 gün önce Allende'ye yazdığı deklarasyon-mektupta gelmekte olan faşist askeri darbeye karşı acil bir önlem ve birlik sağlanması çağrısı yapılırken, Allende hükümetinin Komünist Partili Bakanı ise işçilerin el koyduğu 128 fabrikanın "yasal" patronlarına iade

edilmesi talimatnamesini gönderiyordu. Modern revizyonist gelenekten gelen ve iliklerine kadar çürümüş Şili Komünist Partisi bugün de aynı uğursuz ve gerici rollerine devam ediyor. Şili’de yükselen emekçi halk hareketini bölüp parçalayarak, güçten düşürerek yarı yolda bırakmak için ellerinin altında bulunan sendikal araçları gerici reformist hayalleri için seferber ediyorlar.

İŞÇİ SINIFININ AÇIĞA ÇIKAN ZAYIFLIK VE EKSİKLİĞİ

Şili’de 8M Kadın Hareketi, 2020 8-9 Mart tarihinde “Yaşam için Grev” başlığı altında “Yaşamın güvencesizleştirilmesine son” ve Ttam sosyal ve ekonomik eşitlik hakkı” şiarları altında 2 günlük büyük bir Kadın Genel Grevi gerçekleştirdi. Unidad Social’in diğer bileşenlerinin de destek verdiği grevde, yalnızca Santiago’nun ünlü eylem ve miting alanı İtalya meydanında yürüyüş ve miting yapan kadınların sayısı 1 milyon kişinin üzerindedir. “Paco”lar (Carabineros, askeri-polis) yürüyüş kolu önüne ve meydana çıkan bazı sokaklara demir bariyerler kurarak ve tazyikli su ve gaz bombaları ile saldırarak kadın eylemini engellemeye çalıştılar. Çok sayıda çatışma yaşandı. Ancak polis yüzbinlerce kadının coşkun akan seli karşısında geri çekilmek zorunda kaldılar. Şili emekçilerinin eylemlerde yükselttiği genel grev çağrısının basıncı altında kalan Şili KP ve denetimindeki CUT sendikası 11 Mart saat 11.00’de “11 dakikalık” sembolik bir “genel grev” ilan ederek eylemcilerle adeta alay etti. Pinera hükümetini kurtaran CUT’u bu ihanet ve utancından, tersinden bu defa Pinera hükümeti kurtardı. 11 Mart “eyleminden” bir süre sonra, hükümet, koronavirüs planını da gözetererek asgari ücrete yüzde 25 zam yapıldığını açıkladı.

Diğer pek çok ülkede olduğu gibi asgari ücretin sefalet ücreti olduğu, işçilerin azımsanmayacak bir kesiminin de asgari ücretin altında çalıştırıldığı Şili’de bu alışıldık bir şey değildi. 5 aylık süre içinde asgari ücrete (resmi yıllık zammın yanı sıra) alınan ikinci zamdı. CUT’un yaptığı hizmetinden dolayı işçi sınıfının onu aşma eğilimini gören sermaye devletinin Pinera hükümeti, CUT’un işçileri kontrol etmek uğruna cansiperane çabalarını güçlendirmek için, sermayenin işçilerin sefaleti pahasına biriktirdiği servetten küçücük bir bölümünü diyet olarak ödedi.

8 Mart eylemlerinde, Meksika ve Arjantin kadın hareketiyle birlikte bölge çapında Şilili kadınların 1 milyon kişiyle 2 günlük genel grev yapmasına ve bu eylemlerde sendikalı sendikasız 100 binlerce kadın işçi de yer almasına karşın işçilerin sınıf olarak 1 günlük genel grev bile

yapmak yerine, sendika bürokrasisinin 11 dakikalık kepezeliğine boyun eğmeleri, işçilerin sınıf olarak bağımsız hareket etme örgüt ve bilincinden ne kadar uzak olduklarını bir kez daha gösterdi. Şili halk hareketinin ileriye sıçrayarak anayasa tuzağından kurtulması işçi sınıfının bu eksikliğini hangi hız ve kapsamda tamamlanıp tamamlanamayacağına bağlıdır.

EMPERYALİST BASININ KORKUSU VE UYARISI

The New York Times (NYT), Şili, Lübnan ve başka ülkelerdeki kitlesel protesto eylemlerini konu edinen “Dünya genelinde halk öfkesi” başlıklı başyazısında şöyle diyordu: “Uzmanlar bir model görüyor: demokrasinin bir hayal kırıklığı olduğu, yolsuzluğun arsızca alıp yürüdüğü ve genç kuşak iki yakasını bir araya getirmeye uğraşırken bir avuç kişiden oluşan siyaset sınıfının lüks içinde yaşadığı ülkelerdeki seçkinlere karşı alışılmıştan daha yüksek sesli bir uğultu.”

Şili ve dünyadaki halk hareketleriyle oldukça ‘ilgilenen’ NYT, “Şili Ekonomik Eşitsizliğin Bedelini Öğreniyor” başlıklı bir başka başyazısında, Şili’deki “protestocuların öfkesi, gündelik yaşamın sıkıntılardan doğuyor” diye belirttikten sonra şöyle devam ediyordu:

“Şillililer, olağanüstü ekonomik uyumsuzluklara sahip bir toplumda yaşıyorlar... Santiago’daki refah inkar edilemez. ‘Sanhattan’ denilen bir finans semtinin merkezinde bulunan, Güney Amerika’nın en uzun binasının tepesinden bakıldığında, lüks apartmanlar, özel hastaneler ve özel okullarla dolu mahalleler gözün görmediği yere kadar uzanıyor.

“Ama Santiago’daki yoksulluk da çarpıcı: ufalanmış devlet hastaneleri, aşırı kalabalık okullar, başkentin varoşlarına kurulu teneke mahalleler...”

Burada Şili’nin yerine ABD, Türkiye, Lübnan; “Sanhattan” yerine de Manhattan ya da Sultanbeyli yazın, gazetenin toplumsal eşitsizliğin hakim olduğu bir ülkeye ilişkin betimlediği aynı tabloyu görecekleriniz.

Kapitalist dünyanın bu absürt gerçeklerinin farkında olan, gören ve anlayan burjuva medya durumun yıkıcılığı hakkında kapitalist sistemin egemenlerini uyarmaya devam ediyor. *Bloomberg*’in köşe yazarı John Authers’in, “Eğer bu Santiago’da oluyorsa, her yerde olabilir. Bu, dünyanın geri kalanının, Şili’deki kamu düzeninin ani çöküşünden alması gereken rahatsız edici bir mesajdır.” diye yazması kapitalistlere bir uyarıdır. Bu satırlar, işçi sınıfı ve sınıf devrimcileri için de bir uyarıdır. Buradan gerekli devrimci sonuçları çıkartarak eksikliklerimizi aşmanın yollarını bir an önce bulmak zorundayız.

Örgütlü işçilerden Salvador Allende’ye ‘acil çağrı’...

“Faşizme giden bir yolda olduğumuzdan eminiz”

Sayın Cumhurbaşkanı’na, Yoldaş Salvador Allende: Mücadele içindeki Sanayi Kordonları Bölge Koordinasyon Komitesi, Bölge Doğrudan Tedarik Kontrol Komitesi ve İşçilerin Birleşik Cephesinde örgütlü işçi sınıfı olarak size yazmanın zamanı geldi. Biz yalnızca Şili’deki devrimci sürecin tasfiyesinden değil, daha da önemlisi yakın gelecekte acımasız ve cani bir faşist rejime yol açacak birtakım olaylardan dolayı endişeliyiz.

Önceleri, bizi endişelendiren husus, sosyalizme doğru ilerleyen sürecin, merkezci, reformist, burjuva demokratik bir hükümet tarafından tehlikeye atılıyor olmasıydı. Zira hükümet, kitleleri hareketsizleştirmeye çalışıyor ya da onların kendini koruma güdüsünden kaynaklanan anarşik isyan eylemlerine yönelmesine sebep oluyordu.

Fakat şimdi, en son olaylara baktığımızda, bundan artık endişelenmiyoruz. Çünkü şimdi kaçınılmaz olarak faşizme giden bir yolda olduğumuzdan eminiz. Bu nedenle, işçi sınıfının temsilcileri olarak vazgeçilmez olduğunuzu düşündüğümüz önlemleri sıralayacağız.

Öncelikle, yoldaş, Unidad Popular (Halkın Birliği) programının uygulanmasını istiyoruz, çünkü 1970 yılında biz bir adama oy vermedik, bir programa oy verdik.

Halk Birliği programının ilk bölümü ‘Halkın İktidarı’ başlığını taşıyor.

Programın 14. sayfasını aktarıyoruz: “Halkçı ve devrimci güçlerin birleşme sebebi, bir Cumhurbaşkanına yerine bir başkasını ya da iktidardaki bir partinin yerine bir diğerini getirmek için mücadele etmek değildir. Bu birliğin amacı, ülkedeki durumun gerektirdiği esaslı değişiklikleri ger-

çekleştirmek, iktidarın eski egemen gruplardan işçilere, köylülüğe ve orta sınıfın ilerici kesimlerine devredilmesini sağlamaktır... Devletin mevcut kurumlarını, gerçek iktidar işçilerin ve halkın elinde olacak şekilde dönüştürmektir.”

“Halk hükümeti, gücünü ve otoritesini esas olarak örgütlü halkın kendisine sağladığı desteğe dayandırır.”

Sayfa 15: “Yeni iktidar yapısı, kitlelerin seferberliği yoluyla, tabandan oluşturulacaktır.”

Program yeni bir anayasadan, tek meclisli sistemden, Halk Meclisinden, üyeleri Halk Meclisi tarafından atanacak bir Yüksek Mahkemeden söz etmektedir. Sayfa 24’te silahlı kuvvetlerin insanları baskı altına almak için kullanılmasının reddedileceği belirtilmektedir.

Yoldaş Allende, eğer bu ifadelerin sınıf için asgari bir program olan Halk Birliği programından alıntılar olduğunu belirtmesek, bunların Sanayi Kordonlarının ‘ultra’ diliyle yazılmış olduğu bize söylenirdi.

Ama soruyoruz: Yeni Devlet nerede? Yeni Anayasa, Tek Meclis, Halk Meclisi, Yüksek Mahkemeler?

Üç yıl geçti, Yoldaş Allende, kitlelere güvenmediniz ve şimdi biz işçiler inancımızı yitirdik...

Yoldaş Başkan, bu acil çağrıyı yapıyoruz, çünkü bunun Şili ve Latin Amerika işçi sınıfının binlerce neferinin öldürülmesinden kaçınmak için son şans olduğuna inanıyoruz...

SANAYİ KORDONLARI İL KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şili’de Sınıf Savaşları ve Ekim İsyanı (2005-2020), Fuat Yücel Filizler, s. 27

Burjuvazinin kullanışlı ürünleri: İrkçilik ve “İslamcı terör”

C. Ozan

11 Eylül 2001’de, ABD’de Dünya Ticaret Örgütü’ne ait ikiz kulelerin, radikal İslamcı El Kaide örgütü tarafından vurulması, sonraki gelişmeler için bir milat oluşturdu. Bu saldırıyı bahane eden ABD emperyalizmi, Afganistan’dan başlayıp, Irak, Libya ve Suriye ile devam eden savaş ve işgaller serisini başlattı. Adı anılan ülkelerin yerle bir edilmesi ve parçalanmasıyla sona eren söz konusu işgallerle birlikte, özellikle de Irak işgalinden bu yana tüm dünyada “radikal İslam”, “cihatçı terör” veya “İslamcı terör” kavramları daha çok duyulmaya başlandı.

Özellikle 2011’deki Suriye savaşıyla gündeme gelen IŞİD vahşetiyle birlikte doruğa çıkan cihatçı terör, başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın dört bir yanında binlerce insanın hayatına mal oldu ve olmaya devam ediyor.

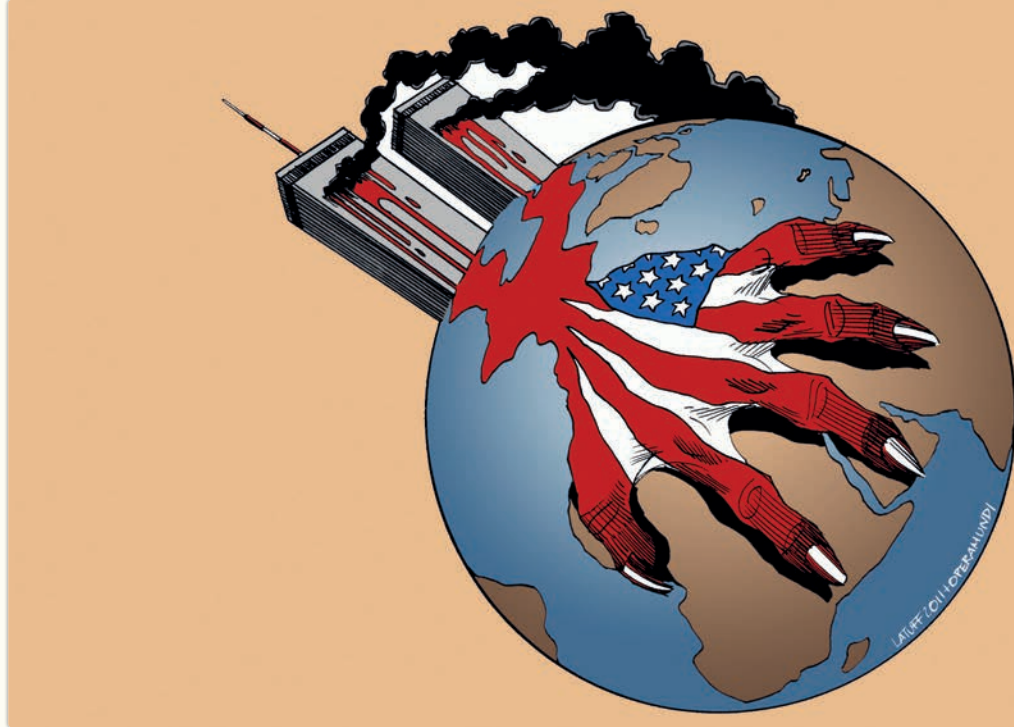
En son Fransa’da bir öğretmenin başının kesilerek katledilmesi, ardından patlak veren Türkiye-Fransa gerginliği, yandaşı ve karşıtıyla dinci terörün kimler tarafından nasıl kullanıldığı ve bunların kaynağıyla ilgili tartışmaları bir kez daha gündeme taşıdı.

RADİKAL İSLAM EMPERYALİZMİN ÖZ ÇOCUĞUDUR

Siyasal İslam veya radikal İslam kavramları yeni değil. Kaynağı 1970’lerde, sosyalizmin gittikçe yayılan ve artan gelişmesinin önünü kesmek amacıyla ABD tarafından gündeme getirilen “Yeşil Kuşak” projesine kadar dayanıyor. Dönemin ABD başkanı Jimmy Carter tarafından gündeme getirilen bu projeye, Sovyetler Birliği’ni çevreleyen İslami ülkelerde komünizme karşı İslamcı hareketler oluşturularak, komünizmin etkisinin zayıflatılması amaçlanıyordu.

Bu çerçevede, başta Körfez ülkeleri olmak üzere, Türkiye, Afganistan, Pakistan ve kısmen Kafkaslar’da dinci-gerici hareketler desteklenerek palazlandırıldı. Türkiye’deki “komünizmle mücadele dernekleri”, Fetullah Gülen Cemaati ve zamanla devletin resmi ideolojisi haline gelen Türk-İslam sentezi de bu aynı dönemin ve projenin ürünüdürler.

ABD’nin bu uğursuz faaliyetleri, Sovyetler Birliği’nin 1980’li yılların başında Afganistan’a girişiyi birlikte hız kazanmaya başladı. Sovyet işgaline karşı Taliban hareketi her türlü maddi ve silahlı

destekle ortaya çıkarıldı ve büyütüldü. İşte daha sonra El Kaide ve Usame bin Ladin olup ABD’nin ve tüm dünyanın başına bela olan yeni dönemin radikal İslamcılar böyle tarih sahnesine çıktı.

Zaman içerisinde, değişik coğrafyalarda ve değişik isimlerle ortaya çıkan onlarca cihadist, siyasal İslamcı veya radikal İslamcı hareketlerin hepsi buradan kök alıyorlar. Bugün “ılımlı” veya radikal türleriyle, farklı ülkelerde faal olan Hamas, İslami Cihat, Hizbullah, Boko Haram, El Şebab ve en son IŞİD ve onun onlarca türevi örgütlerin hepsi de El Kaide geleneğinden geliyorlar. Bazıları zamanla değişip farklı misyonlar yüklenseler bile, İslam veya “şeriat” tümünün ortak ideali olmaya devam ediyor.

Emperyalistler tarafından verilen gerici rol tamamlanınca, buruşturulup bir kenara atılan radikal İslamcılar, bu sefer silahlarını varlıklarını borçlu oldukları emperyalistlere yöneltmeye başladılar. ABD, Sovyetlere karşı müttefik olduğu Taliban’a 11 Eylül’den sonra savaş açmaya başladı. Bu tecrübeye rağmen, Suriye’nin işgal edilip parçalanması sürecinde IŞİD’e de aynı desteği vermekten geri durmadı. El Kaide ile Irak işgalinin düzlediği zeminde türeyip güçlenen IŞİD ve bunların türevi onlarca cihadist örgüt, başta Ortadoğu ve Türkiye olmak üzere bir çok yerde on binlerce insanın hayatına mal oldular. Tarihin gördüğü en vahşi

katliamlara imza atan bu barbarlar süresünün faaliyetleri sadece Ortadoğu’dan ibaret de kalmadı. Avrupa’nın ve dünyanın dört bir yanında onlarca kanlı katliam gerçekleştirdiler. Emperyalistler ile yerel işbirlikçilerinin besledikleri karga şimdi onların gözlerini oyuyor. Radikal İslamcı örgütlerin zamanla emperyalistleri de hedef almaları, onların emperyalistlerin özbeöz çocuğu olduğu gerçeğini hiçbir şekilde değiştirmiyor.

DİNCİ TERÖRE KARŞI İRKÇİ-FAŞİST TERÖR

Bugün “İslamcı terör”, değişik isimler altında, Kuveyt’ten Mısır’a, Tunus’tan Türkiye’ye, Endonezya’dan Somali’ye kadar çok geniş bir coğrafyada katliam yapmaya devam ediyor. Son zamanlarda ise Avrupa ülkelerine yönelmeye başladılar. Başta Fransa olmak üzere, İspanya ve Belçika’da sivil kitle katliamları gerçekleşti. Sırf 2015-2017 arası, Paris, Barselona ve Brüksel’de, bomba, silah veya arabayla kalabalığa dalmak suretiyle yapılan katliamlarda yaklaşık 200 kişi katledilirken, yüzlerce kişi yaralandı.

Bu katliamlar, buna alışık olmayan Avrupa devletlerini ve toplumlarını derinden sarsıyor. Fakat bugün mağdurları oynayan aynı Fransa, düne kadar Suriye’nin aynı cihadistler tarafından aç köpekler misali parçalanmasına tam des-

tek veriyor, ülkedeki radikal İslamcıların cihada katılmasına yol veriyordu. Yine başta Almanya olmak üzere, tüm Avrupa ülkeleri, Rojava’da tutsak edilen kendi vatandaşları olan IŞİD’lileri kabul etmeye yanaşmıyorlar. Oysa binlercesini adeta kendi elleriyle yolladılar.

Daha da kötüsü, İslamcı terörün karşısına ırkçı-faşist terörle çıkıyorlar. Saldırıları bahane ederek kazanılmış demokratik hakları gasp etmeye, devlet terörünü tırmandırmaya çalışıyorlar. Özürleri kabahatlerinden büyük bir tavırla ve tam bir iki yüzlülükle, bunu fırsata çevirmeye bakıyorlar. Fransa saldırıları bahane ederek, “savaş yasaları” çıkarmak için uğraşırken, aynı şeyi saldırıya uğramadığı halde, durumdan vazife çıkaran Almanya da yapmaya çalışıyor. Kışkırtılan ırkçılıktan dolayı göçmen bireylere, onların kurumlarına ve işyerlerine yönelik saldırılar artmaya başladı. Macron ile Le Pen’in açıklamaları birbirine benzemeye başladı.

Yaşanan dinci terörü en sert bir şekilde kınayan burjuva siyaseti, yaşanan ırkçı-faşist saldırıları aynı sertlikte kınamıyor. Tam bir çifte standartçı ve ikiyüzlü yaklaşımla, bunlara cesaret vermeye ve korumaya devam ediyor. Temmuz 2011’de Norveç’te bir Neonazi olan Breivik’in, Sosyalist Parti’nin gençlik kampına düzenlediği saldırıda çoğu 18 yaşın altında 69 genç bir seferde katledildi. Yine

Mart 2019'da Yeni Zelanda'da Avusturyalı bir faşistin iki camiye yönelik saldırısında 51 kişi katledildi. Almanya'da daha geçen yıl 9 göçmen genç vahşice katledildi. Demokrasi aşığı burjuva politikacıları bu korkunç katliamları sadece formalite bir kınama ile geçiştirdiler. Bu katliamlardan dolayı hiçbir ırkçı-faşist hareket veya parti yasaklanmadı. İrkçi terörden bahseden olmadı. Aksine 1500 sayfalık faşist manifestolara, Hitler selamlarına, açıktan sahiplenmelere rağmen katliamlar münferit gösterilerek, hafifletici her türlü bahaneyle olayların üstü örtülmeyle çalışıldı. Katillerin bağlantıları açığa çıkarılmayarak, cezalar örgütlü değil, bireysel suçlardan kesildi vs.

Bütün bunlar bir yana, başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın pek çok ülkesinde polis, ordu, istihbarat veya özel kuvvetler içinde ırkçı-faşist oluşumlar alenen örgütleniyorlar. Bunlara karşı göstermelik açıklama ve soruşturmanın dışında hiçbir şey yapılmayarak, bu oluşumlar adeta teşvik ediliyorlar. Devlet, her türlü gerici-faşist örgüte sadece zemin yaratan değil, aynı zamanda koruyup kollayan bir pozisyonadadır.

Bugün başta Almanya ve Fransa olmak üzere demokrasi havarisi kesilen Avrupalı emperyalistler, yıllardır her türlü dinci-faşist akıma da "inanç hürriyeti" veya "düşünce özgürlüğü" adına kol kanat geriyorlar. Sözde laik bu ülkeler, emekçilerden kilise vergisi keserken, kentlerin meydanlarına devasa camiler yapılmasına göz yumuyorlar. Dahası, bunlara her türlü devlet yardımı sunarak, vergiden muaf kılıyor ve dini ticarete alet etmelerine izin vererek çanak tutuyorlar. Bu camiler ki, her biri bir konsolosluk gibi çalışıyorlar. Oysa aynı ülkeler devrimci ve yurtsever örgütlerin faaliyetlerini engellemek için, her türlü baskı, takip, operasyon, tutuklama ve cezalandırmalara başvurmadan çekinmiyorlar.

Gerçek şu ki gerek İslamcı terör ve gerekse de ırkçı-faşist terör aynı düzlemin iki farklı ucudurlar. Bu düzlem kapitalist düzendir. İki de kapitalizmin ürünü gerici akımlardır. İkisinin de işlevi, işçi ve emekçileri ırk, din, dil temelinde bölüp parçalamak ve böylece sınıf mücadelesini zayıflatmaktır. Düzen, kendi ürünleri olan bu akımlara her zaman ihtiyaç duyar. Bu yüzden onlara karşı savaşması söz konusu değil. Aksine, onları sadece kendi kirli çıkarları için kullanır. Hangisinin ipini ne kadar gevşetip ne kadar çekeceğine, sistemin ihtiyaçları karar verir. Fransa'nın Türkiye'deki dinci-faşist iktidarla girdiği dalaşın ardından ülkedeki "ülkücü" dernekleri yasaklaması buna iyi bir örnektir. Fransa devleti sanki on yıllardır bu çetelerin her türlü ırkçı, kanlı ve kirli faaliyetlerinden yeni haberi oluyormuş gibi

şimdi yasaklıyor. Çünkü şimdilik buna ihtiyacı var. Fakat yarın öbür gün çıkarları başka türlü gerektirdiğinde, Amerika'nın "baş düşmanı" Taliban'la anlaşması gibi, bunlar da "bozkurtlar"la tekrar anlaşabilirler pekala.

IRKÇILIĞIN VE DİNCİLİĞİN PANZEHİRİ SINIF MÜCADELESİDİR

İrkçilik ve dincilik, kapitalizmin her türlü sömürü, eşitsizlik, ayrımcılık, işsizlik ve yoksulluktan oluşan elverişli zemininde boy veren gerici ideolojilerdir. Kapitalizmin bu uygun zemini yerli yerinde durduğu müddetçe, düzen bunları sürekli üretmekle kalmayıp, bu ürünleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda emekçilere karşı kullanmaktan hiçbir zaman vaz geçmeyecektir.

Dinci terörün de ırkçı-faşist terörün de gerçek panzehiri devrimci sınıf mücadelesidir. Kapitalizmin aksine sınıf mücadelesi, emekçileri ırk, dil, din, mezhep farkı gözetmeksizin sınıfsal temelde birleştiren biricik araçtır. Sınıfsal temelde birleşen ve mücadeleye atılan işçi ve emekçiler, onları aldatan ve birbirine düşüren milliyetçi ve dinci ön yargılarla mücadele etme olanağı yakalarlar. İşçi sınıfı mücadele sahnesinde rol aldığı anda, burjuvazinin bu paslı silahlarının hiçbir hükmü kalmayacaktır.

Öte yandan, burjuvazinin ikiyüzlü ve sahte laisizmine karşılık, en tam ve gerçek laiklik sosyalizmde mümkün olacaktır. Sosyalizm din ve devlet işlerini birbirinden kesin bir şekilde ayırdığı gibi, dini bireysel bir sorun olarak ele alır ve dini amaçlı her türlü devlet yardımını keserek, bu alandaki ayrıcalıklara son verir. Sosyalist devlet her türlü dine, mezhebe ve ulusal kimliğe eşit mesafede durmaya özen gösterir.

TKİP Programı'nın Toplumsal Sorunlar başlıklı bölümünde din ile ilgili şunlar söylenmektedir: *"Dini her yurttaşın özel sorunu kabul eden TKİP, dinsel önyargılara karşı mücadeleyi geniş kitlelerin devrimci kültürel dönüşümü ve özgürleşmesinin zorunlu bir gereği olarak ele alır. Bu mücadelede büyük bir kararlılık, fakat aynı zamanda sabır ve dikkat gösterir. Baskı ve sömürüye dayalı eski düzenin kalıntılarının tasfiyesi ile kitleler arasında kök salmış dinsel önyargıların kökünün kazınması arasındaki kopmaz bağı göremek ve gözleterek hareket eder."*

Ve yine *Acil Demokratik ve Sosyal İstisemler* başlıklı bölümde bu konuya ilişkin taleplerle ilgili ise şunlar ifade ediliyor: *"İnanç ve vicdan özgürlüğü. Din ve devlet işlerinin tam olarak ayrılması. Diyanet'in dağıtılması. Devletin dinsel kurumlara her türlü yardımına son. Gericilik yuvası tarikat ve cemaatlerin dağıtılması. Mezhepsel ayrıcalıklara ve baskılara son."*

Alaattin yoldaşa...

Hep yanı başımızdasın!

*Yolun düşerse kıyıya bir gün
ve maviliklerini enginin
seyre dalarsan dalgalara
gögüs germiş olanları hatırla,
selamla, yüreğin sevgi dolu
çünkü onlar fırtınayla çarpıştılar eşit
olmayan savaşta
ve dipsizliğinde enginin yitip gitmeden
Sana liman gösterdiler uzakta...*

Pierre-Jean de Béranger

Sevgili yoldaş,

Cellatlar seni fiziki olarak aramızdan alıp götürseler de, sen bizim yüreğimizde, sıkılı her yumruğumuzda, İzmir'in her sokağında, fabrikalarında, eylem alanlarında bizimlesin. İşte bu yüzden sana, senin çok sevdiğin şiirle yıldızlara selam yolluyorum. Bu şiir aynı zamanda benim de çok sevdiğim bir şiir çünkü.

Bize direnme geleneğini, senin gibi, inandığı davası ve yoldaşları için teredütsüzce ölüme gidenler bıraktı.

Sevgili yoldaş, 2001'de, İzmir'de Emek Platformu'nca ABD-IMF-DB'nin yıkım programına karşı düzenlenen bir mitingde faaliyet yürütürken gözaltına alınmış, tutsak düşmüştün. Aynı gün başka bir yoldaş da eylem alanına girmeden gözaltına alınmıştı. Gözaltında Habip yoldaşın çok sevdiği türkü *Drama Köprüsü'nü* ıslıkla çalarken sen de ıslıkla karşılık vermiştin. Bu ıslık gözaltında birbirinizi tanımanızı, "bizim yoldaşımız olmalı" diye düşünmenizi sağlamıştı.

Biz de miting alanından çıkarken, İzmir TEM'in işkence ile gözaltına aldığı kişinin sen olduğunu öğrenmiştik.

Cezaevi sürecinde sık sık mektuplaştık. Birbirimizi hiç tanımamamıza rağmen sıcaklık, umut ve direnç dolu mektupların geliyordu. O dönem gerçekten çok ağır bir dönemdi. Cezaevi katliamları, ölüm oruçları, tek tek yoldaşlarımızın-siper yoldaşlarımızın birer yıldız olup aramızdan ayrılması... Bunun acısı anlatılmazdı ama senin de mektuplarında belirttiğin gibi, bu düzene ve uşaklarına karşı insanı daha da kinlendirip ve öfkelen diriyordu.

Ölüm orucundan sonra cezaevinden çıkınca İzmir'de kısa bir süre kaldın. Seninle tanışma imkanı buldum ve kısa süreli sohbetlerimiz oldu. Yoldaşça sıcaklığın, dostluğun, inancın, umudun bana çok şey kattı. Ölüm orucu sonrası yaşadığın sağlık sorunlarının biraz düze-

lince başka bir alana sınıf mücadelesini göğüslemeye gittin. Sonraki yıllarda, acaba bir yerde karşılaşır mıyız, tekrar görüşebilir miyiz diye düşündüm.

Aradan nerdeyse on yıl geçmişti ki, 19 Kasım gecesi bir yoldaş arayıp senin öldürüldüğünü söyleyince inanmadım. Aslında devrimci mücadele her an her şeyin başımıza gelebileceğine hazır olma. Ama insanın kabullenmesi kolay olmuyor.

Her yoldaşın aramızdan ayrılışı öfkemizi ve kinimizi artırıyor, ama insan tanıdığı, sohbet ettiği bir yoldaşını yitirdiğinde acısı daha büyük oluyor. O gece nasıl sabah oldu bilmiyorum. Öfkem, acım bin kat daha artarken, bu düzene ve onun katillerine karşı kin ve nefretim de binlerce kat arttı. Katil sürüleri Alaattin yoldaşımızı da aramızdan kalleşçe almışlardı.

Artık sen fiziki olarak aramızda yoksun ama senin sesin ve soluğun İzmir'in fabrikalarında, caddelerinde, mahallelerinde yükseliyor.

Seni yaşatmak, senin anına sahip çıkmak; fabrika fabrika, semt semt işçi sınıfını örgütlemekten, senin direngen, militan duruşunu kuşanmaktan geçiyor. Ve uğruna mücadele ettiğimiz davamızı daha ileriye taşımaktan, kızıl bayrağı daha daha yukarı taşımaktan, bu çürümüş ve kokuşmuş sömürü düzenini yerle bir edene kadar mücadele etmekten geçiyor.

Sen bizim sıkılı yumruğumuzda, katıldığımız her eylemde, her direnişte, her fabrika örgütlenmesinde yanımızdasın ve hep yanımızda olacaksın...

Sınıfsız, sömürsüz bir dünya için Alaattin gibi mücadeleye!..

İZMİR'DEN BİR YOLDAŞIN

Devrimci tutsak Elif Alçinkaya'dan...

Zindanlarda tecrit ve askıda kalan haklar

Pandemi yaşamın her alanındaki yansımaları üzerinden tartışılıyor. Pandemi "önlemleri" kapsamında çalışma yaşamı, eğitim, zindanlar vb. alanlar için alınan kararlar, toplumsal yaşamda eşitsizlikleri ve hak gasplarını getiriyor.

Pandeminin çalışma yaşamı ile zindanlara yansımaları elbette ki farklı. Fakat işçileri de tutsakları da hedef alan saldırılarda "pandemi" bahanesinin öne sürülmesi çok benzer. Her iki alanda da hedeflenen uygulamalara ilişkin kararları alınıp hayata geçiriliyor, uzayan salgın vesile edilerek "normalleştirilme"ye çalışılıyor. Nasıl ki ekonominin hayata somut yansımaları pandemiyle görünmez kılınmaya çalışılıyorsa, zindanlarda da işlemeyen ya da yavaş işleyen her şey pandemi gerekçe olarak sunuluyor.

Krizin ardından gelen pandemi döneminin başından itibaren sermayenin çıkarlarını ve ihtiyaçlarını gözetken kararlar alındı. Kapitalist patronların kârlarından zarar etmelerinin önüne geçecek her türlü "hijyen" tedbirleri ve ekonomik "önlemler" belirlendi. "Yüksek güvenli" zindanları "yüksek güvenli izolasyon" altında tutmak için de en sıkı kararlar alındı/alınıyor. Bugüne kadar tutsakların sağlığı ve hijyeni konusunda birçok soruna tanık oldum. Hasta tutsakların tedavilerinde aksamaların sıkça yaşandığı zindanlarda "tutsakların sağlığını düşünme" veya sağlık hakkının her şeyden önce olması "duyarlılığı" nereden geliyor?

Alınan kararlar açık ki "önlem" değil. Yılların mücadelesi ile kazanılan, yine mücadelenin seyri içinde elde kalan hakların daha da sınırlandırılmasıdır. Haklar askıya alınarak tecrit yoğunlaştırılmaktadır. Paralel bir şekilde çalışma yaşamında da işçi sağlığı önemsizlenmektedir. Esnek ve güvencesiz çalışma yerleşik hale getirilmeye, elde kalan son haklara el konulmaya çalışılmaktadır.

İşçinin ve ailesinin sağlığının göz ardı edilmesi, çalışma yaşamının ısrarla sürdürülmesi, işçilerde, fabrikalarda sürekli vaka çıkmasına rağmen önleyici ve koruyucu bir yaklaşımla davranılmaması, fabrikaların toplama kampına çevrilmesi, kıdem tazminatının fona devredilmesi için yeni hamleler yapılması, fonların kapitalistlerin kullanımına açılması, kısa

çalışma ve ücretsiz izin ile esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerinin olağanlaştırılması...

Pandemi ile birlikte çalışma yaşamında öne çıkan örnekler bunlarken, zindanlardaki tablodan ise şunlar yansıyor: Spor ve sohbet gibi ortak etkinliklerin iptal edilmesi, aylarca aile ve yakınlarla, avukatlarla görüş yapılamaması, mevsim geçişinde kıyafetsiz kalınması, kapsamlı sağlık imkanlarından yararlanamama, mahkemelere gidememe, savunma yapamama, dolayısıyla tutukluluk halinin uzaması, test sonuçları değerlendirilmeden her koşulda karantina uygulanması ve karantina sürecinin uzatılması, anne tutsakların çocuklarını yanlarına alamaması, alması durumunda bir daha çıkartamaması, anne ile çocuğun yalnız kalmalarının dayatılması...

Bakanlık tarafından alınan kararların her zindandaki uygulama biçimlerinde de değişiklikler yaşanıyor. Kararların nasıl uygulanacağı tümüyle cezaevi yönetimlerimizin (müdürlüklerin) keyfine kalıyor. Keyfiyet, yapılması gerekenlerin yavaş işlenmesi, yan yana iki zindanda bile farklı uygulamaların yaşanmasına yol açıyor.

PANDEMİ SONRASI KANDIRA F1

F tipleri tecrit merkezleri olarak planlanmıştır. Zindanlara yönelik devletin gerçekleştirdiği 19 Aralık 2000 katliamından beri Kandıra'da olan bir tutsağın tabiriyle, "F tiplerinde hiçliğin yorgunluğu" yaratılmaya çalışılmaktadır. "Cezaevlerini teslim alma" bakışıyla zindanlardaki politik atmosfer, direngenlik, dayanışma dağıtılmak istenmiştir. Ama hiçbir dönem bunu başaramamışlardır. F tipi saldırısının kendisi de büyük bir zindan direnişi ile yanıtını almıştır. Tutsaklar tecriti kırmanın, duvarları anlamsızlaştırmanın yolunu her zaman buldular, buluyorlar.

Kandıra zindanları, 19 Aralık'ın ardından sürgünlerle gelen ilk yerlerdendir. Kandıra yine bir ilkin, F tipi formatında ilk ve halihazırda tek kadın zindanı olmasıyla da yaşamaktadır. Dört yılı aşkındır kadın tutsakların koşulların iyileştirilmesi yönlü mücadelesi sürmektedir. Mart başında pandeminin ilan edilmesiyle birlikte yeni sorunlar ortaya çıkarken, bununla birlikte yeni mücadele imkanları da doğmuştur.

Kandıra F1 açısından (özellikle de burada kalan kadınlar için) öne çıkan sorunları ve mücadele taleplerini şöyle sıralayabiliriz:

- Ortak etkinlikler yaptırılmamaktadır. Tutsaklar aylardır hücrenin içerisinde yaşamaktadır. Uzun yıllardır burada olanların 7 aydır karantina yurtlarından katbekat kapsamlı karantina uygulamaları altında olduklarını belirtmek gerekiyor. Ortak etkinlikler (spor, sohbet, vb.) pandeminin başından beri yapılmıyor. Son iki aydır çim alana, ayda sadece bir kere ve hücre hücre (sadece beraber kalanlar) çıkılması yönlü bir düzenleme yapılıyor. İzole yaşayan, Covid-19 çıkmamış tutsakların bir araya geleceği etkinliklerin yasaklanması tecriti derinleştirme hamlesinden başka bir şey değildir. **Ortak etkinlikler yapılmaya başlanmalıdır!**

- Kapsamlı sağlık imkanlarından yararlanılamamaktadır. Zindanlarda çok sayıda hasta tutsak var. Zindan koşulları hızla belli hastalıkların çıkmasına neden oluyor. Her iki durumda da belli günlerle sınırlı sağlık imkanıyla yetinme zorunluluğu yaşanıyor. Pandemi koşullarında -çok zorunlu olmadıkça- hastaneye gitmeyi tutsaklar tercih etmiyorlar. (Dışardaki insanlar için de hastaneye gitmek kaçınılan bir durum.) Zorunlu hallerde gidildiğinde, dönüşte iki haftalık karantina uygulamasına maruz kalınıyor. **Zindan içindeki sağlık imkanları genişletilmelidir. Sürekli doktorun yanı sıra farklı alanlardan doktorların bulunması sağlanmalıdır!**

- Küçük çocuğu olan anneler çocuklarını yanlarına alamamakta, almaları durumunda dayatmalara maruz kalmaktadır. Pandeminin başından beri anne olan kadın tutsaklar çocuklarını yanlarına alamıyor, hatta göremiyorlar. Yanlarına almak isteyenler, Bakanlık tarafından bir defaya mahsus alabilme, aldığı geri çıkartmama, çıkarması durumunda bir daha yanına alamama dayatmalarına maruz kalıyor. Ya çocuğunu görmemeyi sürdürme ya da çocuğa da tutuklu muamelesi yapılmasını kabul etme ikileminde bırakılıyor. Çocuğunu yanına getirmesi durumunda, karantina başlatılıp anne ve çocuğun sürekli yalnız kalması dayatmasına dönüştürülüyor. **Anne ile çocuğun her zamanki koşullarda kalma-**

si sağlanmalı, çocuğa tutuklu muamelesi yapılmamalıdır!

- Görüşler sınırlı sayıda ve sınırlı insanla kapalı şekilde yapılmaktadır. Pandeminin ilanı ile birlikte açık ve kapalı görüşler iptal edildi. Haziran ayıyla birlikte ayda bir kez tek kişi, Ağustos itibarıyla ayda iki defa iki kişi ile kapalı görüşler gerçekleştiriliyor. "Teması azaltma" gerekçesiyle açık görüşlerin yapılmadığı varsayılabilir, kapalı görüşlerin haftalık düzende neden yürütülmediğinin geçerli bir açıklaması yok. Camlar ve demir parmaklıklar arkasından telefon ile yapılan kapalı görüş için sayı sınırlamasının kaldırılması ve buna uygun koşulların oluşturulmasının çabası da görülmektedir. **Haftalık görüş koşulları yaratılmalıdır!**

PANDEMİ SÜRECİNDE ALINAN KARARLARIN NORMALLEŞMESİNE İZİN VERMEYELİM!

Salgın sürecinde başlatılan her uygulama olağanlaştırılmaya çalışılıyor. Çalışma yaşamının da zindanların da "yeni normal"ni pandemi döneminde alınan kararların belirlemesi isteniyor.

Toplumun her kesiminde tepkiler birikiyor. Bu, kapitalistlerin ve sermaye devletinin dümenindeki AKP-MHP rejiminin korkularını büyütüyor. Tam da bundan dolayı tepkisini ortaya koyan, düşüncesini özgürce ifade etmek isteyen, hakkını arayan tutuklanıyor, tutuklanmakla tehdit ediliyor. Zindanlara dönük politikalar, zindanların iç atmosferi egemenler için her dönem olduğu gibi bu dönemde de özel bir önem taşıyor.

Bu toplumun işçileri, emekçileri, kadınları, gençleri, ilerici, devrimcileri açısından da, tutsaklar açısından da saldırılara yanıt verebilmek, dayatmalara karşı bir set kurabilmekten geçiyor. Pandemi dönemiyle çalışma yaşamından zindanlara hayata geçirilen ya da geçirilmeye çalışılanların "normalleştirilmesi"ne izin vermeyelim. Zindanlardan yükselecek ses dışarıya, dışarıda büyüyecek örgütlü mücadele zindanlara güç olacaktır.

ELİF ALÇINKAYA
GEBZE İŞÇİLERİN BİRLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANI
1 EKİM 2020
KANDIRA F1

“Kafala sistemi” ve Kadirova cinayeti

M. İmran

Özbek vatandaşı Nadira Kadirova, bakıcı olarak çalıştığı Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) İstanbul milletvekili Şirin Ünal'ın Ankara'daki evinde, 23 Eylül 2019 akşamı ölü bulundu. Ankara Emniyet Müdürlüğü, hiçbir araştırma yapmadan “intihar” iddiasını ortaya attı.

Kadirova'nın yakın bir arkadaşı, olaydan önce genç kadının kendisine, milletvekili Ünal'ın tacizine uğradığını ve kendini öldürmeyi düşündüğünü söylediğini belirtiyor. İktidarın olayı örtbas etme çabaları Kadirova'nın ailesi, kadın kurumları ve demokratik kitle örgütlerinin tepkisiyle karşılandı. Kamuoyu baskısıyla yürütülen soruşturma kapsamında bazı gelişmelerin “şüphe uyandırıcı” bulunduğu açıklandı.

KİMDİ KADİROVA?

Kadirova, 23 yaşında Özbek vatandaşı genç bir kadındı. Dört yılı aşkın süredir Türkiye'de yaşıyordu. Üniversite okumak istiyordu, ancak ekonomik sorununu çözmek zorundaydı. Sonunda yatılı hasta bakıcılık işi bulmuştu. İşvereni Şirin Ünal iktidar partisi AKP'nin milletvekiliydi. Ünal'ın eşi hastaydı. Kadirova yatılı kalacak ve ona bakıcılık yapacaktı.

İddiaya göre, herkesin -Şirin Ünal, eşi, kızı ve evin diğer yardımcısı- evde bulunduğu 23 Eylül günü saat 21.00 sularında Nadira, ev sahibine ait Beretta marka silah ile odasının kapısını kilitleyip “intihar” ediyor.

Ankara Emniyeti intihar diyor, yargı cinayeti “adi vaka” gösterip dosyayı bir an önce kapatmak istiyordu. Çünkü kurban “soydaş” da olsa yabancıydı! Yargının iktidarın sopası olduğu gerçeği, Kadirova davasında daha da belirginleşti. Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliği tüm şüpheleri görmezden geldi, itirazları reddetti, takipsizlik kararı vererek dosyayı kapattı.

Davayı gönüllü takip eden Önce Çocuklar ve Kadınlar Derneği Başkanı Avukat Müjde Tozbey Erden, durumu şöyle özetliyor: “Nadira'nın intihar şekli, bir gece önce yakın arkadaşına ‘cinsel saldırıya’ uğradığına dair sözleri, Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın iki gün içerisinde otopsi ve Adli Tıp raporunu hızlıca alıp Nadira'nın cenazesini ülkesine göndermesi, bürokratik işlemlerin iki gün içinde halledilmesi, intihar ettiğine dair

açıklamalar yapılması Nadira'nın ölümünü şüpheli hale getirmiştir.”

Şüphesiz burada bir intihar değil, bir cinayet vardı. Katilin cinsel istismarı, tehdit ve baskısı vardı. Nadirova'nın yaşadıklarını açıklamaması için intihar süsü verilerek katledilmesi vardı.

Türkiye, Ortadoğu ve Körfez ülkelerinde Nadira Kadirova gibi yüz binlerce göçmen işçi kadın çalışıyor.

Ortadoğu ve Körfez ülkelerinde bu göçmen işçi kadınlar, yasalarla işverene köle sahibi yetkisi veren “Kafala Sistemi”nin kurbanı olmaktadır. “Kafala” Türkçede “kefillik sistemi” anlamına geliyor. Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Bahreyn, Ürdün, Lübnan gibi ülkelerde de uygulanan “Kafala sistemi”ne göre, bir yabancı'nın çalışabilmesi için bu ülke vatandaşı olan bir kefil bulması gerekiyor. Kefalet sisteminde işveren, kendisi için çalışan kişinin ekonomik sorumluluğunu üstleniyor. Çalışanın vize süresi işverenin talebine göre belirleniyor ve işçi ile işveren arasında herhangi bir yasal kontrat imzalanmıyor.

Körfez ülkelerine çalışmak için gelmek zorunda kalan Endonezyalı, Filipinli ve Sri Lankalı, Bangladeşli, Vietnamlı göçmen işçilerin yüzde 50-75'i kadındır. ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) raporları, bunların çoğunluğunun 16 yaşın altında ev işlerinde kullanılan işçiler olduğunu belirtiyor. Yani önemli bir kısmı köle gibi çalıştırılan çocuk işçilerdir. Körfez ülkelerinde hizmetli sektöründe çalışan kadınların, ortalama saat ücretinin yarısından daha az kazandıkları, uzun çalışma saatlerine maruz kaldıkları ve en az korunan işçi gruplarından biri oldukları vurgulanıyor.

Akademisyen Dr. Başak Özoral, “Göçmen işçilerin Birleşik Arap Emirlikleri'nin ekonomik kalkınmasındaki yeri ve karşılaştıkları zorluk” başlıklı makalesinde, göçmen işçi kadınların yaşadıkları sorunları şöyle özetliyor: “Görüşülen yabancı işçiler arasında ev hizmetlileri ve çocuk bakıcıları çoğunlukla, özellikle Dubaili iş verenlerin dışarıya yalnız çıkmalarına izin vermediklerini, eve kitlendiklerini, telefon etmelerinin izin dahilinde olduğunu, diğer çalışanlarla etkileşime geçmelerine, konuşmalarına izin veril-

mediğini anlattılar. Sadece haftada bir gün işverenin ailesi ile birlikte dışarı çıktıklarını, başkaları ile görüşmelerinin yasak olduğunu söylediler. Kadın işçiler, özellikle evlerde hizmetli olarak çalışanlar tacize, tecavüze uğradıklarında ya da maaşları verilmediğinde polise gideceklerini, zira polis kendilerine başvuracağını, hapsedeceğini, tacizde dahi bulunabileceğini, kendilerini koruyacak bir kurum olmadığını, bu yüzden şikayet etmediklerini anlattılar.”

“Kafala sistemi”nin geçerli olduğu bu ülkelerde, 750 bin göçmen işçi kadın, hizmetçi ve bakıcı olarak köle statüsünde çalıştırılıyor. Al-Jazeera televizyonunun yaptığı habere göre, Arabistan'da 7 bin Vietnamlı kadın hizmetçi statüsünde çalışıyor. Bu işçilerle yapılan röportajlar, ev sahiplerinin hizmetçilere ekonomik, psikolojik ve fiziki şiddet uyguladığını gösteriyor. Eski bir hizmetçi olan Pham Thi Dao isimli kadın “Çok fazla şey istemedik. Sadece açlık ve dayak olmasın, günde üç öğün yemeğimiz olsun istedik. Eğer öyle olsaydı kurtarılmak için yalvarmazdık” diyor. Vietnam Uluslararası Çalışma Ofisi, ASEAN Programı Koordinatörü Nguyen Thi Mai Thuy, “İşçilerin kötü muamele gördüklerini, çok çalıştıklarını, dövüldüklerini ve hatta cinsel tacize uğradıklarını kanıtlamaları çok zorlaşıyor. Sonuçta yasanın uygulanması, Suudi işverenleri desteklemektedir” diyor.

Bu zulüm politikalarına tepki gösteren Bangladeş Ulusal İnsan Hakları Komisyonu Başkanı, kadınların anlattıkları işkencelerin insanlık dışı olduğunu söylüyor. 2017 verilerine göre Suudi Arabistan'da Bangladeşli 83 bin kadın hizmetçi ve bakıcı statüsünde çalışıyor.

Kafala sisteminin hüküm sürdüğü Lübnan'da da sosyal hak ve güvencelerden yoksun, 250-500 bin arası kadın ve erkek Etiyopyalı, Sri Lankalı, Nepalli, Filipinli, Afrikalı ve diğer Asya ülkelerinden gelen göçmen işçi bulunuyor. İşveren

kendi malı olarak gördüğü bu işçilere karşı her türlü hak gaspı ve kötü muamelede bulunuyor. Çünkü caydırıcı hiçbir mekanizma yok.

Serbest gazeteci İsviçreli Iren Meier, “Kafala” başlıklı makalesinde Lübnan'daki gözlemlerini kaleme almış. Barınma Evi'nde karşılaştığı iki kadını yazmış. Meier gördüklerini şöyle anlatıyor: “Orada bir genç kadın gördüm. Bedeninde yanık ütü izleri vardı. Bu kadının ev sahibesi bir üniversitede akademisyendi. Diğer kadın ise efendisinden hamile kalmıştı. Şiddet görüyordu, şiddetin izlerini bana gösterdi.”

“Kafala sistemi”nin uygulandığı bu ülkelere girişte tüm yasal haklarını kaybeden işçiler, işveren tarafından maddi, cinsel, sözlü, fiziksel ve psikolojik saldırılara maruz kalabiliyorlar. Bu şiddetin en çok görüldüğü grup ise ev hizmetlerinde çalışan 750 binden fazla göçmen kadın işçidir. Günde 18 saat çalıştırılan, keyfi cezalarla maaşları kesilen, dayak, cinsel taciz ve tecavüze uğrayan, pasaportuna el konulan ve öldürülüp intihar süsü verilen göçmen kadınların dayanılmaz koşullara karşı verdikleri tepkiler ne yazık ki duyulmuyor. Lübnan'daki göçmen kadınlar 9 yıldır sendika kurma mücadelesi veriyorlar.

Türkiye'de resmi olarak “Kafala sistemi” yok. Ama Türkiye'de hizmetçi ve bakıcı olarak çalışan on binlerce göçmen kadın işçiye yaklaşımın Körfez ülkelerinden aşağı kalır yanı olmadığı da bir gerçek. Düşük ücretlerle saatlerce çalıştırılan, şiddete maruz bırakılan, eve kilitlenen, cinsel istismara uğrayan ve Kadirova gibi katledilip intihar süsü verilen onlarca olay bulunuyor. Bu cinayetlerin üstünün yargı-polis suç ortalığı ile örtülmesi, Körfez ülkelerinde yaşananları aratmıyor. Arap beylerin nasıl dokunulmazlığı varsa, Ünal Şirin gibilerinin de benzer bir dokunulmazlığı var.

Alaattin yoldaş ya da bir davanın gerçek sahibi olmak!..

Sevgili yoldaş,

İşçi sınıfının devrimci partisi, senin gibi, kendisini davasıyla ve partisiyle özdeşleştirmiş proleter devrimci kadroların özverili mücadeleleriyle devrimci rolünü oynayabilecektir. Bu parti senin gibi sınıf bilinçli devrimci kadrolarla yolunu yürümeyi ve devrimci mücadeleyi zafere ulaştırmayı başarabilecektir. Partimizin henüz kısa denilebilecek tarihinin ortaya koyduğu yalın bir gerçekliktir bu. Senin şahsında, partimizin kendi adına çıkardığı en özlü sonuçlardan biri de budur.

Senin yaşamını tereddütsüzce ortaya koyabilmiş olmanın gerisinde, bu davanın taşıyıcı olan partiye duyduğun sarsılmaz güven vardı. Partimiz de, senin gibi kendisini davaya adanmış olan, bu davanın gerçek sahibi olan proleter devrimciler sayesinde bu güvenin temelsiz olmadığını gösterecek ve sizlere her zaman layık olmaya çalışacaktır.

(Alaattin Yoldaş ya da Bir Davanın Gerçek Sahibi Olmak, Ekim, 262, Ocak 2010)

Alaattin Karadağ yoldaş ölümsüzdür!

**Devrimciler ölmez,
devrim davası
yenilmez!**

Özgümsüz Devrimci Sınıf Platformu

